Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXVI. Ч. 4. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 6-го СІЧНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 6, 1979 No. 4. VOL. LXXXVI.

БОГ ПРЕДВІЧНИЙ НАРОДИВСЯ

ОСТАННІЙ РІЗДВЯНИЙ ПРИВІТ

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
Дорогі в Христі Брати і Сестри!

Мило мені вітати вас словами янголів, які сповістили світові, що Предвічний Бог народився на землі. Як тодішнім пастирям у вифлеємських горах народження Христа Бога було великою радістю серед їх буденних сірих занять, так нехай святкування річниці Христового Різдва стане для нас усіх радісним підйомом серед сірої буденщини наших щоденних праць.

Бог зійшов на землю, взяв на Себе нашу людську природу, замешкав між людьми, став рівним нам у всьому, крім гріха. Заговоривши до людей, Христос Бог — Чоловік закликав: „Прийдіть до мене... й навчіться від Мене..."

Вже саме Різдво і всі обставини, серед яких воно відбулося, навчає нас, як маємо жити. Тут бачимо всі чесноти християнської досконалости; їх нам треба навчитися; над ними розмишляти, їх студіювати, старатися їх собі засвоїти й застосувати в своєму щоденному життю. Які ж ці чесноти? Віра Пречистої Діви, св. Йосифа, що це немічне Дитя є Предвічним Богом; віра бідних, покірних пастирів; віра трьох царів мудреців зі Сходу, що прибули з далеких сторін, щоб Богу — Дитяті поклонитися.

ЛЮБОВ. Любов Бога до людей — незбагнуте таїнство! Любов Божої Матері й св. Йосифа до Новонародженого Дитяти; Любов пастирів і мудреців.

УБОЖЕСТВО. Бог вибирає не царську палату, але стайню, притулок звірят, на місце свого народження. Який це зворушаючий приклад для нас усіх, що такі схильні до матеріяльних вигод.

СКРОМНІСТЬ, ЗДЕРЖЛИВІСТЬ, ЧИСТОТА. Це світлий приклад янгольських чеснот скромности, що їх виявляють Пречиста Діва Марія і св. Йосиф в особистім і родиннім співжитті. Це ясна наука для нинішнього людства, зіпсутого свободою, розпещеного та розпущеного гедонізмом — прагненням всіх тілесних вигод.

Боже Дитя прийшло на світ, щоб замирити людство з Богом, заплатити за гріхи, привернути ласку.

Обов'язок людства є стати Божим Людом, каятися і навчитися від Христа, як жити на Землі, щоб злучитися зі Сотворителем. Господь гаряче бажає цієї злуки зі своїми створіннями. На це прийшов Бог у Другій Особі Божій на землю.

Відповідьмо Його любові нашою любов'ю. Учімся від нього! Будьмо вдячні Божому Дитяті! Воно поблагословить нас.

Христос Раждається!
Славіте Його!

† ЙОСИФ
Митрополит

Кадети Американської Військової Академії овацiйно вітали ген. Григоренка у Вест Пойнті

Під час відвідин у Вест Пойнті стоять зліва: майор Тайрус В. Коб, директор Програми Совєтських Студій, ген. Джон С. Бард, командант Кадетів, ген. Петро Григоренко й д-р Володимир Душник

Вест Пойнт, Н. Й. /УККА/. — В середу, 19-го грудня 1978 р. ген. Петро Григоренко був спеціяльним гостем в Американській Військовій Академії у Вест Пойнт, Н. Й., де його з ентузіязмом приняли 4,200 кадетів — між ними 250 жінок-кадетів — та де він промовляв до приблизно 300 кадетів, які спеціялізуються в питаннях СССР та Східньої Европи взагалі. Окремо, він теж промовляв до професорського збору Академії.

Виступ ген. Григоренка у славній Американській Військовій Академії був влаштований за посередництвом проф. Лева Е. Добрянського, з Джорджтавнського університету та Президента Українського Конгресового Комітету Америки. Його промову, виголошену по-українському, переклалав на англійську мову д-р Володимир Душник, редактор „Українського Квартальника", який супроводжав визначного дисидента до Вест Пойнту.

Зустріч з американськими генералами

Ген. Григоренко та його перекладач прибули з Ню Йорку у спеціяльній лімузині, висланій Академією з двома кадетами, з яких один, кадет Юрій Федун, є українського роду. У Вест Пойнт в готелі „Тейєр" їх зустріли Майор Тайрус В. Коб, директор Програми Совєтських Студій в Академії, та кількох кадетів, з двома кадетами українського походження.

Після короткого відпочинку, ген. Григоренка представлено ген. Андрієві Дж. Ґудпастерові, б. командантові збройних сил НАТО в Европі, який є

(Закінчення на стар. 8)

Різдвяна картка-відбитка невідомого мистця, яка широко поширюється в Україні і поза її кордонами. Одна з таких карток окружною дорогою продісталася до видавництва „Свободи" і ми її поміщуємо, як доказ віри і прив'язаности українського народу до церковно-релігійних традицій.

Ольга ЛЮБСЬКА

СТЕЛИСЯ БІЛА СКАТЕРТИНО

Стелися, біла скатертино,
На всі сторони світу,
Та не губи запашного сіна
Із лугів України, —
Що не стеблина,
То часточка привіту.

Стелися, біла скатертино,
У палацах і в хатах.
(Та не минай в'язниць ні підземелля.)
Та не ламай буйного колосся,
Що прозолоттю пойнялося.

Хай Україна
(Кожна оселя)
Будні і свята
Буде весела,
Буде багата.

Стелися, біла скатертино,
Кольорами землі і крови шита,
За моря, за долини...
Гостинна українська людина.
Велика українська родина.
Стелися тишею пшениці й жита...

Нехай з України
До кожного серця,
Що для неї б'ється,
Колядка долине.

КИТАЙСЬКІ ВЛАСТІ СХВАЛЮЮТЬ ПЛЯКАТИ ЯК ГРОМАДСЬКИЙ ФОРУМ

Пекін. — Китайські власті офіційно одобрили появу плякатів на стінах будівель у більших містах Китаю, уважаючи, що вони становлять форум громадської опінії, яка зміцнює партію й уряд.

Газета „Женьмінь Жібао", офіціоз Комуністичної партії Китайської Народної Республіки, стерджує у редакційній статті в числі зі середи, 3-го січня ц. р., що „зле було б, якщо б люди не бажали висловлювати свої думки", бо це означало б, що серед них панує страх перед карою.

„Якщо б особа мала бути покарана за висловлення неправильних думок, тоді ніхто не скаже що думає", — сказано в редакційній статті, яка висловлює офіційні погляди китайських лідерів. „Хай люди кажуть, що думають — від цього небо не завалиться", — закінчує „Женьмінь Жібао" свою редакційну. Це вже вдруге за останніх десять днів, що цей орган китайської Комуністичної партії забирає становище до плякатів, тематика яких заторкує питання політичного, економічного, соціяльного, а то й особистого порядку. Перша редакційна стаття вказувала на можливість деяких розходжень думок серед китайських лідерів щодо плякатів, бо в ній недвозначно сказано, що деякі діячі партії задивляються негативно на широкий засяг питань порушених плякатами у різних формах. Одначе редакційні статті відкидають ці побоювання, стверджуючи, що „вільний вислів думок є позитивним явищем для революційної партії у проводі уряду".

Як відомо, деякі плякати в Пекіні, Шанхаю та інших містах Китаю заторкнули питання демократії, прав людини, свободи думки тощо. Минулого тижня один із плякатів подав повний текст Американської Декляраціі Незалежности в перекладі на китайську мову, а в Шанхаї появився такий же переклад Хартії Прав американської конституції.

Крім плякатів у Пекіні почали появлятися газетки, що їх видають групи студентів і робітників. Одна із таких газеток нарікає, що „в добу комп'юторів, в Китаю все ще панує февдальна імперська система".

Існує правдоподібність змови у вбивстві Кеннеді

Вашінгтон. — Спеціяльна Комісія Палати Репрезентантів, яка на протязі двох років займалася розглядом убивства президента Джона Ф. Кеннеді і негритянського лідера Мартина Лютера Кінга, у своєму рапорті заявляє, що Кеннеді „правдоподібно" був убитий у вислілі конспірації". Проте, як подано у звідомленні, члени Комісії не змогли встановити іншу особу, яка стріляла також у Кеннеді, чи учасників змови.

У звіті Комісії подається, що „правдоподібно" д-р Мартин Кінг також був жертвою „змови".

Президент Картер переговорює з лідерами европейських країн

Ґуадалюпе. — Продовж п'ятниці і суботи, 5-го і 6-го січня, президент Джімі Картер відбуває наради на Ґуадалюпе, французькому острові посеред Карaїбського моря, з лідерами трьох західньоевропейських держав: французьким президентом Валерієм Жіскар д'Естеном, британським прем'єром Джеймсом Келлагеном і західньонімецьким канцлером Гельмутом Шмідтом.

Під час нарад обговорюють такі проблеми, як криза в Ірані, застій у переговорах між Ізраїлем і Єгиптом, новий договір між ЗСА і СССР щодо обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II), проблеми Північно-Атлантійського Союзу (НАТО), постійне зменшення вартости американського доляра на світових ринках, енерґетична проблема в ЗСА та інших країнах Заходу і т. д.

Цивільний уряд готовий перебрати владу в Ірані

Тегран, Іран. — Минулої середи, 3-го січня, іранський парламент дав умовну згоду на створення цивільного уряду Шахпуром Бахтіяром, якому шах Мохаммед Різа Паглеві доручив зформувати кабінет. Бахтіяр вже день раніше повідомив, що підібрав всіх членів кабінету, склад якого мав представити Шахові, а відтак іранський парлямент ще мав дати свою формальну апробату, тобто затвердити Бахтіяра на пост прем'єр-міністра і погодитися на склад його уряду, який протягом наступних кількох днів мав би перебрати владу по військовому уряді, що правив Іраном продовж останніх двох місяців.

У четвер, 4-го січня ц. р., шах Мохаммед залишив свій палац після кількох тижнів майже цілковитої ізоляції та виїхав на дводенний відпочинок до гірської оселі в Джайруді, віддаленої біля 40 миль від Теграну.

Група колядників в Києві у 1960 р. (Фото УЦІС)

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ

СОБОРУ ЄПИСКОПІВ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

Ми бачили славу Його, славу як Однородженого від Отця.

(Ін. 1,14.)

Дорогі Брати і Сестри у Христі!

Вже незадовго мине дві тисячі років від ночі, коли сталася спасенна подія в діях людства. Хотінням Всеблагого Господа з'явилося на землі Немовлятко, яке привернуло, — своїм народженням і далі проповіддю, стражданнями і воскресінням — порушене єднання грішної людини з її всепробачаючим Творцем.

Божественне Дитя прийшло у світ у крайній нужденності, у яслах, у стаєнці, як співається у наших колядках.

Проте величність довгоочікуваної події пізнали мудреці зі Сходу і відчули її пастухи, „пастирі убогі".

Й ті, і ті привітали Спасителя по своїх спроможностях, найкращим, що вони мали. Одні принесли коштовності, пахощі, інші лише своє захоплення, припавши на коліна „перед тим Дитятком"... Але всі вони однаково сприйняли нову добу — визволення людини від гріха.

Не тільки наближається дві тисячі років від того часу. Наближається і тисячоліття від поширення ласки Різдва і на наш народ. Тільки десять років ділить нас від тисячоліття охрещення Києва, — коли промінь святої зірки зупинився над нашою країною, коли предки наші, що перебували у темряві, побачили світло.

З Києва Христова наука поширилася на величезні простори тодішньої Русі-України, а люди, що увійшли у світло, створили величаву культуру. Наш народ приніс у подяці Господеві не тільки пишні святині, прикрашені коштовностями, але й покору розуму та чистоту серця в тиші київських печер.

Нині святині на нашій Батьківщині збезчещені й повалені. Ісповідники Христа терплять гоніння і не зможуть вони належно звеличати рідне Різдво.

Тож завдання гідно відсвяткувати тисячоліття народження віри Христової в Україні припадає нам, що користаємо з волі і втішаємося свободою церковного життя. Вже тепер ми повинні готовитись до зустрічі цього тисячоліття.

Вже тепер моємо приносити наші дари Новонародженому на нашій землі; мусимо принести Йому дари, маленьку частинку з того, чим обдарував нас Всещедрий.

Нам вільно молитись, тож молімось, щоб наші брати там, на далекій Україні, мали можливість вільно прославляти вже недалеку річницю.

Ростуть наші діти, тож пильнуймо, щоб виросли вони на добрих працівників на церковній і народній ниві. Маємо добробут, — пильнуймо, щоб частинку його призначити на здвигнення дому культури у нашому церковному Осередку Бавнд Бруку. Бож цей дім призначений стати тривалим пам'ятником тисячоліття нашого Різдва.

За усі молитви і добрі діла Христос, що сьогодні задля нас сходить на землю, винагородить нас стократно. Він пошле нам таку велику радість і спокій, з якими ті, що поклонились Дитяткові, — „повернулись, прославляючи і хвалячи Бога за все, що почули і побачили". (Лук. 2,20).

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

† МСТИСЛАВ, Митрополит
Марко, Архиєпископ
† Орест, Архиєпископ
† Константин, Архиєпископ

Різдво 1979 р. Б.

РІЗДВЯНЕ ЗВЕРНЕННЯ

БЛАЖЕННІШОГО МИТРОПОЛИТА МСТИСЛАВА ДО БРАТІВ І СЕСТЕР В УКРАЇНІ

Христос народився, Бог воплотився, — славмо Його!

Вітаю Вас, дорогих і любих нам Братів і Сестер, зі Святом Різдва Христового. Вітаю Вас цим стародавнім християнським вітанням разом з моїми собратами єпископами і священиками та сотками тисяч вірних Святої Української Православної Церкви, що з Божої волі знайшлися поза межами поневоленої Батьківщини.

Ось уже скоро тисяча років минає, як український народ вітає себе й інші народи цим радісним і повним глибокого змісту вітанням. Лунало воно у найтяжчі періоди буття нашої нації, лунало і 740 років тому, коли орди Батия в попелища обертали Київ, руйнуючи українські святині й вимордовуючи його мешканців. Лунало й тоді, коли московські князі, що „боголюбськими" себе звали, знову руйнували Київ, знову грабували храми Божі, знову сльозами матерів українських рясно поливали землю українську. Лунає воно і по сьогодні, в добу найтяжчого іспиту, що його перебуває у цьому жахливому столітті наша нація, в добу, коли, за словами трагічно згинувшого поета, вороги України і людоненависники „обсіли Україну, як ті сичі, і Київ молиться лише вночі".

Лунало, лунає і буде лунати це вітання у кожнорічну ніч народження Христа, бо є воно водночас і радісним благовістям, що Христос знову зійде на грішну землю, насамперед до струджених, знедолених і поневолених дітей своїх та протягне їм руку допомоги. Так було вже не раз у житті носіїв імені Христа, особливо, коли вони знесилювались під тягарем Його хреста й губили віру в воскресіння й визволення. Так було й на тисячолітньому шляху Християнської України, коли Вифлеємська Зірка освітлювала страсний шлях нашого народу і додавала йому сили далі крокувати до свого Великодня.

Хоч яка багата гіркими іспитами теперішня доба, проте і в її темну ніч легко добачити, що Христос коло

(Закінчення на стар. 8)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):
Любов Коленська, Володимир Косик, Володимир Левенець, (тепер виконуючий обов'язки голови Колегії), Зенон Снилик, Василь Тершаковець і Євген Федоренко.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Єднаймось духом з Україною

Коли надходить Різдво Христове, — одне з найбільш величавих рокових свят християнського світу,—всі ми тоді,наші рідні брати і сестри в Україні і українські численні громади на поселеннях у країнах вільного світу, повинні духово єднатись в одну велику родину; повинні відчути у своїх душах, що ми є членами великої, і хоча страдальної, але й рівночасно героїчної нації.

У це Велике Свято Христового Приходу на землю ніщо нас не повинно роз'єднувати: ані далекі простори, ні широкі океани, віроісповідні політичні чи інші різниці, чи хоча б відмінні погляди на життя, бо наша увага повинна бути звернена на Поневолену Україну; на тих її найкращих синів і дочок, які хоча знесилені довголітньою затяжною боротьбою, продовжують змагатися за Самостійну, Соборну й Незалежну Державу українського народу, ставлячи відкритий спротив комуно-московським окупантам. Наш зір повинен охоплювати й тих, які, живучи у відносних достатках, на Заході, починаютьовістиюватись, втрачати силу духа, стають байдужими до проблем України і українського оточення, проявляючи більшу чи меншу дозу інертности.

Це дуже важливі справи, бо саме тільки тривання нас, як української спільноти, чи виключне плекання лише культурних цінностей, розминається із цілями політичної еміграції і її нащадків. Українці, перебуваючи поза кордонами Батьківщини у пасивній поставі, це самозаперечення, наша бо діяльність мусить бути сперта на переконанні й вірі у якийсь конкретний сенс і ціль. Народам, які боряться за свою волю, свою незалежну державу, не вільно втрачати свідомости своєї ролі. Їм повинна бути чужа політична байдужість в стосунках до власного народу.

Щоб зберегти обличчя українців на поселеннях, нам слід продовжувати боротьбу за національні й людські права нашої нації і нашого народу; допомагати максимально нескореним борцям у їхній нелегкій праці і боротьбі, пам'ятаючи на слова Валентина Мороза: „За правду будемо битись..."

Хай, отже, Вифлиємське зоря буде ясним дороговказом кожній українській людині у світі, щоб вона не заблукалась на роздоріжжях сучасної розтерзаної доби й не затратила на широких шляхах багатьох континентів Божих ласк і великих духовних скарбів, що їх дав сам Господь Бог нашому народові.

Прямуймо до духового джерела, що ним для нас є вічний Київ і незборима Україна.

Христос Народився — Славіть Його!

Цікаве про наших далеких предків

Американський вчений д-р Браєн довший час вивчає харчування наших далеких предків, доісторичних людей. На основі своїх досліджень і хемічних аналіз скам'янілих решток він зробив висновок, що до різних страв наших предків пращурів входила переважно рослинне їдження. Наші далекі предки їли багато овочів і фруктів, зокрема буряки, ягоди, ріпу, стебло кактуса та мед. Їхня м'ясна їжа складалася переважно з ящірок, мишей і сарановидних комах. Потребу у білках вони задовольняли тим, що до свого їдження додавали рибу. Не дивлячись на те, що первісні люди нічого не знали про вітаміни, однак на їх скелетах не знайдено жадних слідів деформацій, а на їхніх щелепах, що ще збереглися, можна зауважити добрі зуби. Сучасна людина, як відомо, одержує кальцій з молочних продуктів,що його наші далекі предки могли „здобувати" з поліна каркасу—твердого дерева, яке часто називають „кам'яним деревом".

Володимир Барагура

СПУДЕЙСЬКИЙ СВЯТ-ВЕЧІР

/Картина з життя студентів Києво-Могилянської Академії/

Мов у вулику гуло в бурсі Києво-Могилянської. Бурсаки готовились до великого свята — це ж надходило Різдво Христове, час жнив для голодної й холодної бурсацької братії. Всі працювали наввипередки, чи то інфіми, чи ритори, поети, чи навіть самі філософи, бо консул добре глядів, щоб ніхто потім дармо не витягав рук до запашних бубликів, маківників та медівки київських міщан.

Та й самим бурсакам не треба було двічі говорити. Давні питомці знали добре, що значить у житті бурсака свято Різдва Христового, а малі інфіми вже заздалегідь ковтали слинку, слухаючи оповідань старших товаришів.

— Бо то кажу вам, як зайшли до купця Шафранського, як утяли духовний концерт, то тут вам усе — і вареники, і голубці, і риба, і бублики, і шарканиця. А що ковбас і сала в міхи понапихали, а що бурсаки самі зі столу та в кишеню, то лиш спина гнулася під тягарем, — тягнув своїм глибоким басом пострах інфімів, філософ Сарвил.

— Ой, так, так, — відізвався з кутка якийсь старший спудей, — не завжди попадеш поміж добрих людей. А то бувало й двері зачинять і в хату не пустять бідного миркача.

— Та я б такому... — попробував умішатися у розмову писклявим дискантом малий інфім, але не докінчив, бо Сарвил заревів потужним голосом:

— Ач який. Роби своє діло, а в розмову між старших не лізь!

І малі інфіми далі клеїли звізду, дехто заходився біля вертепу, а інші кінчили витинати та розмальовувати ляльки фігури.

Не зважали на холод, що протискався крізь грубезні мури та вузькі вікна, забули про голод, що дошкулював їм безперервно. Правда, сьогодні привезли від архирея житній хліб і крупи на кашу, а кажуть, що якийсь довколишній добродій прислав борошна та сала, але що це значило на стільки бурсацької братії. Ні доходи з братського монастиря, ні збірки й дари конгрегації чи київських міщан, не могли прохарчувати спудеїв, що з усіхусюдів з'їздилися у мури Академії. Хто хотів прожити, мусів або миркачити, виголошуючи нищенські вірші й жити з репетиції, або йти в інспектори, тобто найматися на домашнього вчителя у шляхетському домі. Але мало було таких щасливих. Цього становища міг удостоїтися лише старший, здібний бурсак. Малий інфім про те і мріяти не міг!

І перед очима бурсаків ставав у сотий раз щоденний образ, як із глечиком за поясом біжать табунами від хати до хати, співають канти, виголошують вірші, а за те милосердна рука добрячих київських міщан подає то шматок хліба, то сала, то медяника, то теплої страви, то врешті мідяка чи в'язку дров.

— А я вам кажу, — тягнув знову Сарвил, — правдивий спудей не буде ніколи інспектором. Бо що з того за користь, що якогось там азінуса навчить аз, буки, віди. Зате ми, миркачі, піснею, віршею, діялогом слово Боже утверджаємо серед народу, звичаю та обичаю бережемо, любов до рідного збуджуємо.

Почувши таке, врадувалися душі бурсацькі, що хоч у мізерних тілах сидять, то таку важливу ролю виконують. Усі глянули на того філософа, що все своє життя миркачив, а й поза бурсою жив, промишляючи з товаришами під час ферій: ходив чи не по всій Україні, ставив комедії, трагедії, діялоги, співав канти, грав на інструментах. Високий, худий, чорний з довгим вусом, страшенним басом, ненаситним шлунком і бездонною горлянкою. Малі інфіми не раз відчули тягар його руки, не раз віддавали йому свої глечики з випрошеною їжею. Але сьогодні якось страху перед ним не мали.

Консул вийшов і в кімнаті стало свобідніше.

— А давайте сюди піїта Алимпія. Нехай звеселить бурсацьку братію своєю новою віршою, — залунало кілька голосів.

Із другого кінця залі випхали на середину першого віршороба в бурсі. Алимпій розглянувся, чи не підслухує консул, витягнув з кишені латаних штанів клаптик паперу, розгорнув і став читати:

Маєм твари каждий висхлиє з голоду,
А натерпілисмося зимна і холоду,
Кождого дня встаючи до церкви дзвонити.
А коли не пішов би, то дяк почне бити.

Іди голий і босий до церкви читати,
Чи маєш ти чоботи не будуть питати,
Але скоро крикнет дяк...

Дальше читання вірша про школярську біду перервав консул, що прожогом ускочив у кімнату. Але ще скорше чкурнув у куток Алимпій. Консул кинув гострим поглядом по присутніх, але винованика не впізнав. Може сьогодні не хотів пізнати...

— А тепер, — проголосив консул, — ще проспівати канти, повторити вірші, випробувати,чи фігури добре ходять у вертепі. Бо завтра великий день.

Ледве пролунав голос дзвона семінарської церкви, а вже в кімнату злетілись бурсаки, а вслід за ними й консул:

— Діти, до праці! — закликав сильним голосом.

Філософи, скільки їх було, похапали велетенські міхи на плечі й стали осторонь. До них прилучилися гуртками ритори, поети й інфіми.

Сарвил оглянув свою групу, визначив двох бурсаків, щоб несли вертеп, іншому втиснув у руки звізду. За хвилину рушили з бурсами. Інфіми несли з побожністю великий, два аршини заввишки вертеп, зроблений з тонких дощинок і картону. Вертеп був поділений на два поверхи. Горішній уявляв собою Вифлеєм, а долішній престіл Ірода. Підлога була вистелена хутром, щоб закрити рівчики, якими мали ходити фігури.

Поруч інфімів з вертепом ішов бурсак зі звіздою. Це була ліхтарня з грубого, перетовщеного паперу, осаджена на високій жердці. Від ліхтарні йшло шість рамен звізди, які бурсак обертав, потягаючи за шнурок. На одному боці ліхтарні було вимальоване людське обличчя, на другому поклін трьох царів. У середині палали три свічі.

По дорозі Сарвил ревів потужним басом коляду, а інші підтягали:

Ангели співайте,
Честь Богу оддайте.
І ми с пастири спішімо
Пророци прорекли,
Честь Богу принесли,
Же ся рачив народити,
З нами на земли прожити.
Скочми зо звіздою,
Зо всею дружиною,
Се світло луча сяєт...

Ватага наблизилася до дому багатого київського купця. Сарвил зупинив похід і вислав одного інфіма запитати, чи вільно ввійти. Миттю стрибнув бурсак.

— Єсть дозвіл! — звереещав і всі подалися в середину.

Почалася церемонія. Ставши півколом, спудеї заспівали кант. А там відбулася вистава в вертепі. За задньою стіною сховався сам Сарвил та різними голосами говорив за кукли, що виступали на сцені.

Наперед відбулася сцена на горішньому поверсі, що зображувала Марію з Ісусом та Йосифа в оточенні янголів, пастирів, трьох царів, домашніх тварин. І чого тут не було: і Ірод, і смерть, і чорт, і чарівниця, і козак, і жид з козою, і шляхтич, і циган, і селянин. А як Сарвил зручно рухав дротиками,як фігури бігали,танцювали,а як він умів голос змінити! Усі лягали зі сміху, — і господарі, і бур-

(Закінчення на стар. 8)

Леся Лисак-Тивонюк

РІЗДВЯНИЙ ДАР

— Христос народився! — півголосом промовила Марта, поклавши на три тарілки куски проскури. Мерехтливе полум'я свічки відбивалося у трьох зімках на столі. — Нині Свят Вечір — продовжувала — будете нині зі мною, мої єдині.

Білів вишитий ще маминими руками обрус, з-під колача висувалися стебла сіна. Єдина наповнена тарілка стояла перед Мартою, але та їсти не хотілося. Подумала: — Колись, заки засіли до Святої вечері, татко запалював свічечки на ялинці.

„Колись", — як давно це було. Так давно, що здається ніколи не існувало. Проте, чим більше віддаляється від молодости й дитинства, тим виразніше це все бачить. — Мабуть, це дар, особливий дар років, — подумала.

...У дитинстві вірила, що ялинку приносить ангелик. Так сказала їй мати. А тому, що ангела ніхто не сміє бачити, двері до кімнати замкнені на ключ. Дитинча крутилося по кухні, „лізло під руки", як казала мати. Няня терла у макітрі мак, солодкий мак з цукром і медом, дитинча хотіло полизати макогін, та няня не дозволяла. „Будеш мати лисого чоловіка" — сказала. На те мама запротестувала, мовляв дитина ще замала, щоб знати і думати про подружжя. Марта всміхнулася до згадки: як багато речей у дитинстві називалося „коротким не вільно", може й тому дитинство було таке гарне, коли на щось дозволяли? Мати смажила пампушки на олії, пахучі, рум'яні пампушки, посипала їх цукром із ваніліею. Так користно поласувати, та треба було чекати до вечері. Мати казала їй виглядати першої зірки. Дитинча притулило носик до шиби, щоб приспішити вечерю, раз-у-раз викрикувала: „Вже зійшла, вже зійшла зірка!"

...Боженьку, яка то була радість, коли нарешті можна було зайти в кімнату, де вже стояла ялинка. Висока до самого суфіту, на вершку золота зірка. Дитячі очі перемінювалися у два вогники захоплення. Миготіли скляні кулі, мерехтіло срібне „ангельське волосся". Манили шоколядки в позліттках і золочені волоські горіхи, почеплені до віток тонкими дротиками. Тістечка, „посипані „кришталовим" цукром гойдалися поруч червоних яблук. Та чомусь найбільше захоплювали кольорові свічечки в металевих ліхтариках. Свічечки були кручені, нагадували цукерки, що їх бачила на ярмарку. Тепер татко їх засвічував. Свіжий запах смереки перемішувався зі запахом стеарини, з якої зроблені свічки. „Так пахне Різдво дитинства" — подумала Марта.

...По вечері татко запалював „бенгальські вогні". Непомітні,сірі гейби дротики, чимось покриті, загорялися каскадою живих іскор, що вистрілювали в повітря, розсипалися по віттях ялинки. Знову був особливий запах. Мати пильно слідкувала, щоб від іскор щось не загоріло. „Мабуть, одна з них впала непомітно в дитяче серце, тому не годен забути Різдва далекого дитинства — подумала Марта.

„..Запахло сушеними грибами-боровиками. „Без них годі було б зварити святвечірній борщик" — казала мати. Цей запах нагадує ліс. Коли збирали гриби, він був зелений і розспіваний, тепер він стоїть білий і тихий. Ах, ліс! Мартин чоловік так його любив, обоє мріяли жити на старість у хаті під лісом. Скільки це людських мрій ніколи не сповняється! — подумала.

...Колись приходили по вечері колядники з вертепом. Відзивався дзвінок під вікном, один з трьох „царів" питав, чи можна ввійти в хату. Входили, стукаючи чоботами, обтрушуючи сніг. Вливала крізь двері хвиля морозного повітря. У вікні, зроблений із кольорового паперу, горіла свічка. Яснів золотий папір на коронах „царів". Лякав грізний Ірод і Смерть, уся закутана в біле простирало з косою в руці. Коса була зроблена з дерева. Смішний жид з пейсами, зробленими з клоччя, підскакував, простягав щораз кошик, який на селі звали „коблікою". Біля жида туцювала коза, яка мала тільки дві ноги, вдягнені в чоботи, зате справжній кожух, вивернений волосом наверх. Коза мекала, намагалася все кохать штовхнути рогами. „Царі" давали жидові й козі непомітного штурханця, бо розпочиналося вертепне дійство. Пастушки здіймали солом'яні капелюшки, ставали на коліна перед ясельцями. Клякали „трьє царі", що принесли Дитяткові дари. Смерть стинала голову Іродові, який все таки залишався з головою у короні, а потім всі колядували „Бог Предвічний". Після коляди вінщували, жид знову підскакував, потрясаючи коблікою, коза знову тупцювала, замахуючись рогами на дитинча. Дитинча чіплялося маминої суконки, мати заспокоювала: „Не бійся, це тільки жарт, коза тебе не поколе", і клала жидові в коблику яблука й тістечка. Татко давав гроші, і знову був стукіт ніг, знову хвиля морозного повітря з-за дверей...

— Те все ніколи не повернеться — подумала

(Закінчення на стар. 8)

З НАШИХ БУДНІВ

У НОВІЙ ЦЕРКВІ

У перших моїх словах хочу довести до вашого відома, що мої дорогі земляки з Бібрецького повіту, панство Татухи, носили на благодарну Службу Божу, щоб подякувати Господеві за велику ласку: що дозволив їм діждатися Різдва Христового і колядів в новій церкві св. Юра в Ню Йорку.

— Що не кажи, а церква голосна і приємно в ній послухати Божого співу, — заявив пан Татух, знявши з носа окуляри. — З такою церквою, то вже не сором перед культурним світом показатися,ба й навіть нового Папу Римського до неї запросити!

— А мені нашої старенької церковці жаль, — проспошила дорога землячка. — Отак вона, сирітка, щезла з лиця землі, ніби її ніколи на світі й не було! Там, де колись люди стояли навколішки — нині орнобілі паркують...

— От, народ химерний, це наше жіноцтво! — вдарився по полах пан Татух. — Ніколи і нічим його не вдоволиш! Стояла стара церква, то нарікали, чому так довго стовбичить і новій заважає: а тепер пхинькають, чому її завалили!

— Та я не проти нової церкви! — виправдувалась пані Татушиха. — Овшім, церква велика, гарна, простора, хоч і не всі святі ще на місцях і павуків бракує. Одне, що мене „бадрує", се те, що баня трохи зависока, і мене вже шия болить вічно задирати голову вгору...

— То треба спитати когось мудрішого за тебе, чому поставили таку баню!

— А ти питав?

— Питав, довідався і тепер маю спокій. Все документально мені пояснив пан професор Хомишин, що високу дяківську школу скінчив. „Дорогий приятелю, — сказав, — так, як ви і ваша місис маєте свої місця в церкві, так же само мають у ній свої місця душі тих парафіян, що їх тлінні останки спочивають на горі Кальварії, чи на цвинтарі Св. Духа, чи в Баунд Бруку. Щоб не перешкоджати живим парафіянам, оці чесні душі збираються в церковній бані, а найбільше їх згромадження відбувається в Різдво Христове, коли вони вкупі з нами, живими, вітають Новонародженe Дитятко колядою „Бог Предвічний".

— Ой, зідхнула дорога землячка, — не знаю, чи се правда, чи байка, та навіть якщо воно байка, то така, що її варто послухати, і заслуговує на те, щоб Отець Ігумен гарно прочитали її на радіопрограмі.

Ікер

Любов Коленська

НЕЗВИЧАЙНЕ РІЗДВО, НЕЗВИЧАЙНІ ГОСТІ

[2]

Поволі вщухав гомін, тільки злегка проривався сміх розрадуваної дітвори. Це вже всіх покликала тітка і ми стали біля столу накритого білосніжною скатертею, прикрашеною гілками ялинки; тут покладено колач, три свічки у дерев'яним, різьбленім свічнику, узвар і кутю. Я задивилася у засвічені свічечки і вони в цю мить здавались мені іншими як у церкві й інші як у звичайний день. У куті дідух нагадував, що це це український дім і що тут живі традиції, а символічне ще одне накриття на столі, якого під час Свят-вечері ніхто не торкався було для когось, що вже не жив або забарився і не всп'їв прийти...

Тітка по черзі підходила до кожного із нас, бажаючи нам всіх благ. А потім очі всіх підвелися на вуйка, бо він став проказувати молитву, яку за ним потиху повторяли всі, в кожне слово вкладаючи частку свого пережитого минулого і теперішнього — його радощів, смутків і очікувань.

Із хат — одної, другої, третьої, — переступивши поріг величної різдвяної тиші, ледь чутно доносились колядки, викарбовуючи у кожного з нас вірність і віру. Надворі вітер ніс із собою сніжинки, складав їх на вікнах, немов дівочі білі вінки, а вони, тільки на мить зупинившись, розсипались із тихим шелестом по склі і стеклись водою по землі.

Я задивилася на ікону, на лагідну усмішку Марії — і нагадався мені мій давній рідний дім, родина, моє довкілля — увесь промінь мого дитинства, що залишилось уже поза мною. І водночас стала мені вважатися усмішка моєї матері, яка, відпроваджуючи мене в дорогу, стояла наче босоніж у її зношеному взуттю в кучургах снігу, уся промерзла у тоненькому, зовсім не зимовому пальто. І згадались мені її очі — і їхня голубінь, якою вона мене благословила в дорогу, перейшла зі мною поріг плебанії, і в цей момент ласкаво зупинилась коло мене. І пригадався мені ще свист паротягу... Здвигнулись по замерзлих рейках вагони, а мати ще далі йшла за ними, аж доки вона не перемінилась у маленьку цяточку, яка віддалюючись від мене — розплинулась зовсім...

Стрепенувшись, я продовжувала за вуйком повторяти слова молитви... Раптово за вікном, у морозі на снігу, заскрипіли чиїсь кроки... На хвилину вони наче зовсім погасли, а потім ми їх вже знову почули біля дверей. Усі швидко переглянулись поміж собою — і крижинкою льоду біля самого серця зупинився неспокій...А потім у тишу ввірвався не надто голосний стукіт у двері. Але, ніхто в цій порі не сподівалися, ніхто не спішився відкривати...

Зупинилась недокінчена молитва. Тоді вуйко, не кажучи нікому ні слова, вийшов у сіни. Почулись голоси, чоловічий і жіночий, і слова вуйкового запрошення, щоб гості заходили в хату.

На порозі до їдальні пристанули двійко людей — чоловік і жінка — молодих і начебто збентежених. Він — у військовій шинелі червоноармійця, вона — загорнута у незграбне, завелике на неї пальто, взута у „валянки". Біля них — може одинадцятьрічна дівчинка. Троє різдвяних гостей — наче фігури вирізьблені зі снігу.

Уся їхня поведінка була не притаманна червоноармійцям, які, заходячи в хату, зразу заводили голосну балачку, самі садовились за стіл, чогось настирливо домагались, немов хотіли показати себе „хазяїнами" цих земель. Нові прихожани навіть ще раз завернулись у сіни, щоб обтрусити сніг з чобіт і одягу. А потім, коли повернулись знову у кімнату, молодий чоловік,зашарівшись покваппиво скинув шапку. У жінки довкола голови обвивались темнорусяві коси і очі її відблискували брунатним виноградним гроном як у сонці. Вона однією рукою тримала дівчинку за руку, а другою то розстібала, то застібала гудзики на поношеному костюмчику. У дівчинки золотими перснями заломлювалось у світлі багатство кучерів і її сіро-зелені, схожі на молодого чоловіка очі, злегка прижмурювались від світла.

Тоді обізвався наш гість: — Ми й думали, що у вас Різдво. Тільки, що завтра нас можуть перенести в інше місто, а в нас пильна справа... Тільки, що мені з вами, батюшко, треба одинцем поговорити.

Але мій вуйко заперечливо хитнув головою: — Нічого вам тут вагатись. Хто зна, може це Різдво привело вас до нашої хати, а може святвечірня доля.. А що тут нас багато, хай це вам не заважає — усі ми тут родина — і ви з нами. І ручу вам, що ні одного слова ніхто не винесе поза пороги цього дому; такий вже тут неписаний закон і звичай. Проте, ще заки поговоримо про вашу справу, дозвольте, що закінчимо молитву.

І ми докінчили слова молитви. Я дивилася на них троє, а зокрема на дівчинку, і завважила як вона старалась відводити свій зір від нас і тісно горнулась до матері. У жінки в очах начебто сльози, а може це тільки вони так звологли від великого тепла після дужого... морозу.

Коли тітка запросила їх сісти за стіл, чоловік сказав: — Пробачте, що прізвища свого я вам не скажу. І так сьогодні ми тут, а завтра деінде, навіщо воно вам здалося? Та й для всіх так краще. От моє ім'я Євген, а це моя дружина Мар'яна, а це — і показав на дівчинку, — дочка наша Галя... Галочка — з робленою шорсткістю, немов сам собі наперекір справлючи, додав Євген.

Жінка ще вся трусилась від холоду і тітка принесла їй шаль, ніжно її ним обгорнувши.

Під час Святої Вечері, ще й до того в присутності наших зовсім нових гостей, ніхто не збирався говорити про нового окупанта і його нові порядки. Тільки Євген сказав, що в Україні ще дехто святкує Різдво, не так, щоб прилюдно, і... — зненацька обірвав свою думку.

Ще тільки вчитель із свого села почав дещо розпитувати про совєтську систему навчання у початкових школах, а тоді, зміркувавши, що „не туди попав", розговорився про письменників. На те обізвалась Мар'яна: — І у вас напевно читають Шевченка. А у нас, у нашому народі, він — велика людина, найбільша... Всі його шанують і старші і молодь. І в Канів, мов на прощу до богомільного місця ідемо... — Але на неї швидко глянув її чоловік, і вона зніяковіло вмовкла.

Я вже не пригадую собі, яка потім розмова велася, бо очей своїх не зводила з Галочки, з її уст мовчазних, ні трохи навіть не усміхнених, бож звикла я була бачити дітвору, яка часто, свобідно і щиро від серця сміється...

Після вечері старші і молодь колядували, а діти під ялинкою розглядали свої нові іграшки. Я здійняла з гілки кілька позолочених горіхів і янголика; вибрала такого, що в нього було зарум'янене і усміхнене личко і кучері такі ясні, як у Галочки, і крила, що сріблистою прозорістю здіймалися вгору. Галочка вся прояснила, розглядала позолочені горіхи й обережно та ніжно, немов із зачудованням, торкалась янголових крил. І як дивно, досі мовчазна, промовила: — Цей янгол подібний до цього, що його на образочку глибоко на дні своєї скрині має бабуня. Вона нікому лише мені його показувала. Це була наша таємниця. Але я знаю, що сьогодні про те можу вам розповісти, бо у вас такий самий є. А в інших я його не бачила... А бабуня ще мені говорила, що в небі таких янголів багато. Але на землі про них боється говорити...

І мені стало безмежно жаль отих усіх дітей в Україні, які не чули, не бачили і ніколи не пізнали тієї незвичайно чарівної істини, про яку знала щаслива бабуня — про янголів, що існують у Різдвяну ніч на землі, і про Тих, що у небі — і про них розповіла своїй внуці.

Я підійшла до вікон і задивилась у сад. По небу, поміж хмаринками, розсівались зорі. Високо підіймався місяць, зодягаючи дерева у сріблисту мережу.

— Пізно вже, батюшко. — Знечев'я перервав мовчанку Євген. — Можна було б зайти з вами до окремої кімнати і поладнати нашу справу?

Мій вуйко підвівся — і вони троє пішли за ним. Небавом вуйко відкрив двері і покликав туди мого кузена і мене.

Увійшовши туди, ми побачили як вуйко схвильований, але й радісний вбирав на себе церковні ризи. Він прикликав нас до себе і сказав: — Ви і не подумали б, христитемо Галочку.

(Закінчення на стар. 8)

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

Веселих Свят Різдва Христового
та Щасливого Нового Року

*Преосвященним Владикам,
Всечеснішому Духовенству, Організаціям
та усьому Українському Громадянству,
а особливо щедрим Жертводавцям*

бажає

**Комітет Будови Церкви
св. Володимира**

в ГЛЕН СПЕЙ, Н.Й.

д-р Евген Грабарчук — *голова*
Богдан Карась — *секретар*

Веселих Свят!

**ЕКЗЕКУТИВА і ДИРЕКЦІЙНА РАДА
Злученого Українського
Американського Допомогового Комітету**

— *вітає* —

ІЗ СВЯТОМ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

УКРАЇНЦІВ, РОЗКИНЕНИХ ПО ВСІЙ ЗЕМЛІ,
і бажає їм

ІЗ НОВИМ РОКОМ

здоров'я, витривалости і віри, щоб спільною працею і взаємною допомогою, з глибокими ідеалами християнської і національної моралі, діждатись світлого майбутнього нашого Народу.

**Український Літературно-
Мистецький Клюб в Ню Йорку**

щиро вітає

*З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
і НОВИМ РОКОМ*

*всіх Членів Клюбу, Учасників та Гостей
п'ятницевих вечорів і Прихильників.*

Інж. Тарас Грицай — голова
Ред. Михайло Кучер — секретар

---

*Веселих Свят Різдва Христового
та
Щасливого Нового Року 1977*

бажає всім своїм Приятелям

Українська Музична Фундація

**Товариство Українських
Інженерів Америки**

шле

РІЗДВЯНІ й НОВОРІЧНІ ПОБАЖАННЯ

Первоієрархам Українських Церков, Українському Народові на Рідних Землях, зокрема Українським Інженерам, Центральним Українським Установам та українським науковим, професійним і громадським Організаціям у вільному світі.

Щиро вітаємо

з Різдвом Христовим і Новим Роком

Управи Відділів, Членів ТУІА і їх Родини.

Христос Рождається!

За Головну Управу:

Інж. **ЮРІЙ ГОНЧАРЕНКО**, *голова*
Інж. **ОЛЕКСА СОЛТИСИК**, *секретар*

Зі Святами
Різдва Христового
і Нового Року

*найкращі побажання багато радости,
сонця й успіхів своїм Членам,
Приятелям, Симпатикам та
Дружнім Клюбам*

складає

***Управа Карпатського
Лещетарського Клюбу***

З Різдвом Христовим
і Новим Роком

***Головна Рада й Управа
Наукового Товариства
ім. Шевченка в ЗСА***

вітає усіх Членів, Добродіїв і Прихильників та все Українське Громадянство і бажає всього найкращого у Новому 1978-му році.

---

*З ПРАЗНИКОМ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і
НОВИМ РОКОМ*

**СЕКРЕТАРІЯТ СВІТОВОГО КОНҐРЕСУ
ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ і ЙОГО ПРЕЗИДІЯ**

вітають

УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД НА РІДНИХ ЗЕМЛЯХ ТА У ВІЛЬНОМУ СВІТІ, ІЄРАРХІВ, ДУХОВЕНСТВО Й ПАСТОРАТ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ, НЕЗЛАМНИХ БОРЦІВ-ПАТРІОТІВ В УКРАЇНІ, ПРОВОДИ УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАДСЬКИХ НАДБУДОВ, ЇХНІ СКЛАДОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ Й ЧЛЕНСТВО —

радісним привітом —

„ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!"

та сердечним побажанням —

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

ПРЕЗИДІЯ СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ

**Комітет Об'єднаних Американсько-
Українських Організацій Великого
Ню Йорку**

**МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ
УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО
КОМІТЕТУ АМЕРИКИ**

передає цією дорогою
З НАГОДИ ВЕЛИЧНЬОГО ПРАЗНИКА

Христового Різдва та Нового Року

щирі привітання та побажання

Блаженнішому Патріярхові Йосифові І., Високопреосвященнішому Митрополитові Мстиславові, Високопреосвященішим і Преосвященішим Ієрархам Українських Церков, Високопреподобному і Всечеснішому Духовенству та Українському Громадянству Великого Ню Йорку — зокрема Проводам і Членству тих наших організацій і установ, що виказали своє зрозуміння і свою відданість для релігійно-церковних і національно-громадських потреб і співпрацювали із проводом нашої Української Громади для добра нашої Рідної Української Церкви та нашого Народу.

ХРИСТОС РОДИВСЯ! СЛАВІМ ЙОГО!

ЗА УПРАВУ КОМІТЕТУ:

Інж. Євген Івашків — голова
Леся Ґой — секретар

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

Блаженнішому Патріярхові о. Йосифові І, Високопреосвященнішому Владиці Мстиславові, всім Ієрархам Українських Церков, Пластовим Капелянам, всьому нашому Духовенству, Начальному Пластунові, Головній Пластовій Раді і Булаві, всім Крайовим Пластовим Радам і Старшинам, Станичним Пластовим Старшинам, ВШ. Батькам пластової молоді, Членам Пластприяту, всім Пластункам і Пластунам та всьому Українському Громадянству

найсердечніші побажання

*ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!*

складають

**КРАЙОВА ПЛАСТОВА РАДА
і
КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА в ЗСА**

**КРАЙОВЕ ТОВАРИСТВО
ЗА ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКЦЕРКВИ в ЗСА**

*З РОКОВИМИ ПРАЗНИКАМИ РІЗДВА ХРИСТОВОГО,
НОВОГО РОКУ та БОГОЯВЛЕННЯ*

вітаємо

*Їх Святість ПАТРІЯРХА ЙОСИФА І з ім'янинами,
всіх наших Владик, Священиків, Монаші Чини, Українське Патріярхальне Світове Об'єднання, Відділи Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦеркви та все Мирянство на рідних землях і в діяспорі — традиційним —*

Христос Раждається!

Крайова Управа

**СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ КУПЦІВ і ПІДПРИЄМЦІВ
Відділ у Філядельфії**

бажає

всім своїм Членам і їхнім Родинам, всім Вельмишановним Покупцям і цілій Українській Громаді Філядельфії і околиці

*ВЕСЕЛИХ і ЩАСЛИВИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО!*

За Управу Відділу:

Новаківський Сидір (секретар)
Борецький Олександер (голова)

---

*БУДІВЕЛЬНИЙ КОМІТЕТ
Української Православної Церкви*

св. апп. Петра і Павла в Ґлен Спей, Н.Й.

сердечно вітає

Митрополита Мстислава, Єпископів та Духовенство всіх Українських Церков, Будівничих громадсько-політичного та господарчого життя нашої еміграції, Творців української культури в усіх ділянках її, і все Українське Громадянство, зокрема і особливо — Жертводавців нашої новозбудованої Церкви, —

*з НОВИМ РОКОМ і ПРЕСВІТЛИМ СВЯТОМ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО*

*бажає всім Божого Благословення, щастя, здоров'я
і повного успіху в справах життя.*

В. САЛЕНКО, голова
В. БАРКА, секретар

**Федеральна Кредитова
Кооператива
„САМОПОМІЧ"
у Ню Йорку**

*З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
і НОВИМ РОКОМ*

*щиро вітає
наших Членів, Прихильників
і все Українське Громадянство.*

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

ДИРЕКЦІЯ

Self Reliance (N.Y.) Federal Credit Union
108 Second Ave., New York, N.Y. 10003
Tel. (212) 473-7310

Їх Святості Патріярхові Києво-Галицькому ЙОСИФОВІ І, Кардиналові Сліпому — Основникові і Голові Товариства св. Софія, Ієрархії Помісної Української Католицької Церкви, Духовенству, Монашим Чинам, Фундаторам, Жертводавцям Патріяршого Фонду, Членам і Працівникам Товариства св. Софія та всім Мирянам Помісної УКЦеркви

*Веселих Свят Різдва Христового
та
Щасливого Нового Року!*

бажають

**ЗА ТОВАРИСТВО СВ. СОФІЯ у ЗСА
і
КОМІСІЮ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ**

Д-р Романа Навроцька **Д-р Роман Осінчук**
Д-р Леонід Рудницький

***Українське Лікарське Товариство
Північної Америки***

бажає

Веселих Свят Різдва Христового
і Щасливого Нового Року!

Ієрархам усіх Українських Церков, усім Українським Установам, Товариствам, Організаціям, нашим Членам і всьому Українському Громадянству.

За Головну Управу:

Д-р В. ТРУХЛИЙ — голова
Д-р М. КОЛЕНСЬКИЙ — секретар

З Різдвом Христовим! З Новим Роком!

та Святим Йорданом

бажає Веселих Свят

Український Конґресовий Комітет Америки

МИ ВІРИМО, ЩО В ЦЬОМУ РІЗДВЯНОМУ ЧАСІ ВИ ЩИРОЮ КОЛЯДОЮ ПІДДЕРЖИТЕ УККА ТАК МОРАЛЬНО, ЯК І МАТЕРІЯЛЬНО, ВПЛАЧУЮЧИ СВІЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК, ЗА ЩО СКЛАДАЄМО ВАМ НАШУ СЕРДЕЧНУ ПОДЯКУ.

*Віншуєм Тебе щастям-здоров'ям,
Щастям-здоров'ям та й цим Рождеством,
Та й цим Рождеством, цим Новим Роком,
Цим Новим Роком, прибутком добрим,
Прибутком добрим та й віком довгим!*

UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA
203 Second Avenue ■ New York, N.Y. 10003

Христос Рождається!

Блаженнішому Патріярхові. о. Йосифові І, Високопреосвященнішому Владиці Мстиславові, Всім Ієрархам Українських Церков, Пластовим Капелянам, всьому нашому Духовенству, Начальному Пластунові, Кравим Пластовим Організаціям і їхнім Проводам та усім Пластункам і Пластунам в цілому світі та всьому Українському Громадянству

бажають

Веселих Свят

РОЖДЕСТВА ХРИСТОВОГО

і

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА РАДА
ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА

З нагоди світлого та величного Празника

РОЖДЕСТВА ХРИСТОВОГО

і

НОВОГО РОКУ

Ієрархам і Духовенству Українських Церков, Управам установ, організацій та товариств, членів Українського Конгресового Комітету Америки, їхньому членству, платникам Українського Народного Фонду та всьому українському громадянству у Філядельфії щедрих Божих ласк, всесторонніх благодатей і зокрема кріпкої віри у неминучу побіду Української Правди, та успішної допомоги українському народові в його змаганнях до Волі

— бажає —

УПРАВА ВІДДІЛУ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Крайова Управа СУМА

З НАГОДИ СВЯТ

Різдва Христового і Нового Року

вітає

Ієрархів Українських Церков, наше Духовенство, всі Суспільно-громадські і Молодечі Організації, Управи Осередків та все Членство СУМА

РІЗДВЯНИМ ПРИВІТОМ

Христос Раждається!

ЗА КРАЙОВУ УПРАВУ:

Мирослав Шміґель, голова — **Марія Барна**, секретар

Дирекція Українського Народного Дому в Ню Йорку

— б а ж а є —

усім Уділовцям, Установам і Організаціям, які мають в УНДомі свої постійні домівки, всім, що користають із ль УНДому та всім ВШ. Гостям нашого Ресторану : Клюбу „Лиса Микити" і всій Українській Громаді Ню Йорку

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

та

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

140-142 Second Ave. — NEW YORK, N. Y — GR 3-5289

Українська Православна Федеральна Кредитівка в Ню Йорку

вітає

всіх своїх Членів, Симпатиків, та всю Українську Громаду

зі Світлим Святом

Різдва Христового і Новим Роком

та бажає Їм

МИРУ, РАДОСТИ, ЩАСТЯ і ЗДОРОВ'Я.

ДИРЕКЦІЯ КРЕДИТІВКИ

304 East 9th Street — **New York, N.Y.**

Тел.: 533-2980

Веселих Свят!

З Радісним Празником

РІЗДВА ГОСПОДНЬОГО

і з НОВИМ РОКОМ

сердечно вітаємо наших Членів з Родинами.

Єднаймося духом з нашими незабутніми Друзями під важким московським ярмом і в розсіянні по світі.

Бажаємо всім доброго здоров'я, сил і витривалости та успіхів у дальшій праці і змаганнях для української визвольної справи.

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

СЛАВІМ ЙОГО!

СВІТОВА ФЕДЕРАЦІЯ ЛЕМКІВ
І. Гвозда, *голова*

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ в АМЕРИЦІ
М. Грицковян, *голова*

ОБ'ЄДНАННЯ ЛЕМКІВ КАНАДИ
Маслій, *голова*

Щирі побажання Веселих Свят

РІЗДВА ХРИСТОВОГО

і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

пересилає

усім своїм Членам, Симпатикам, Прихильникам, Спортовим Централям СУАСТ і УСЦАК, Братнім Спортовим Товариствам та всьому Українському Громадянству —

Управа Українського Спортового Клюбу в Ню Йорку

членам, прихильникам та всьому громадянству

Веселих Свят

Різдва Христового

й Щасливого Нового Року

бажає

Федеральна Кредитівка „Самопоміч" Джерзі Сіті

"Self-reliance Federal Credit Union-Jersey City
558 Summit Ave.
Jersey City, N. J. 07306

Їх Блаженству Патріярхові Йосифові, Ієрархії, Духовенству і Мирянам Помісної Української Католицької Церкви, усім Українцям доброї волі на Рідних Землях і в розсіянні сущим, зокрема Старшинам і Членству українських католицьких Братств і Сестрицтв

РАДІСНОГО і БЛАГОСЛОВЕННОГО РІЗДВА

і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

бажає

КРАЙОВА СТАРШИНА СОЮЗУ УКР. КАТ. БРАТСТВ і СЕСТРИЦТВ в АМЕРИЦІ

Василь Маркусь, *голова*

Орися Гарасовська, *заст. голови* — **Мирон Панчук**, *писар*

Ярослав Кривяк, *скарбник* — **Володимир Процюк**, *орг. референт*

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА СПІЛКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

з нагоди Свят

РІЗДВА ХРИСТОВОГО і НОВОГО РОКУ

вітає

Їх Блаженство Патріярха і Кардинала Йосифа Сліпого, Високопреосвященнішого Владику Мстислава, всіх Ієрархів і Духівництво Української Православної і Католицької Церков, ввесь Український Нарід, а зокрема Молодь в Україні, на каторжних роботах, ув'язнених, переслідуваних, на чужині і всіх Тих, що в тяжких обставинах продовжують боротьбу з ворогом.

ЦУ СУМ вітає Провід ОУН та всі Українські Організації й Установи, об'єднані в СКВУ, що працюють для визволення України.

ЦУ СУМ вітає всі Молодечі Організації, Членів Центральної Управи СУМ, Крайові Управи, Осередкові Управи і все Членство СУМ —

Радісним Різдвяним Привітом

ХРИСТОС РОДИВСЯ! — *СЛАВІМ ЙОГО!*

За Центральну Управу:

Евген Гановський, *голова* — **Осип Рожка**, *генеральний секретар*

З нагоди Свят

РІЗДВА ХРИСТОВОГО

і НОВОГО РОКУ

складаємо цією дорогою наші найщиріші побажання усім нашим Землякам Тернопільщини і Скалатщини.

Управа Земляцького Об'єднання „ТЕРНОПІЛЬЩИНА"

ГРОМАДСЬКА РАДА УКРАЇНСЬКОГО СЕЛА в Ґлен Спей, Н. Й.

бажає

Всім Мешканцям Села та околиць

Веселих Свят

РІЗДВА ХРИСТОВОГО

та

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

ЯРОСЛАВ ГАВУР, голова — **АННА МОХ**, секретар

КОМІТЕТ БЕРЕЖАНСЬКА ЗЕМЛЯ

в Ню Йорку

бажає

Веселих і Щасливих Свят

РІЗДВА ХРИСТОВОГО

всім Членам Комітету і всім Бережанцям.

Управа Комітету

Пригадуємо, що можна ще набути книжку „БЕРЕЖАНСЬКА ЗЕМЛЯ"

BEREZHANY
98 Second Ave., New York, N.Y. 10003

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ

та

НОВИМ РОКОМ!

щиро вітаю Друзів, Прихильників творчости письменника ЗОСИМА ДОНЧУКА, та бажаю всім міцного здоров'я і щасливого спокійного життя в Новому 1979 році.

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

ЛАРИСА ДОНЧУК

5328 N. Marvine Street, Philadelphia, Pa. 19141

Веселих Свят!

Христос Народжується! — *Славмо Його!*

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ПАРАФІЯ

ВСІХ СВЯТИХ

в НЮ ЙОРКУ, 206 Схід 11-та вулиця

Дорогих наших Парафіян, Прихожан і Приятелів

вітаємо сердечно

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ

і НОВИМ 1979-им РОКОМ!

Парох: о. Протопресвітер ІВАН ТКАЧУК
Голова Параф. Уряду: М. СОСНИЦЬКИЙ
Секретаті: МАРІЯ БОДНАР і ІВАН МАКАРИК

ОМУА

Об'єднання Мистців Українців в Америці

Всім Мистцям-Українцям, Любителям мистецтва і всьому нашому Громадянству

з нагоди РОЖДЕСТВА ХРИСТОВОГО

бажаємо

ЗДОРОВ'Я, ВЕСЕЛИХ СВЯТ

та

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

Управа

Христос Рождається!

Щирі Побажання

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

РІЗДВА ХРИСТОВОГО

і

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

Достойній Ієрархії Українських Церков, Українським Установам і Організаціям, нашому Членству і всьому Українському Громадянству

пересилає

Українська Федеральна Кредитова Кооператива

„САМОПОМІЧ"

734 Санфорд Евеню, Нюарк, Н. Дж.

Тел.: 373-7889, або 373-4494

ЩАДІТЬ СЬОГОДНІ — ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА!

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ і НОВИМ РОКОМ!

Управа

УКРАЇНСЬКОГО ЛІКАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

Іллинойського Відділу

шле

СВЯТОЧНИЙ ПРИВІТ З ДОБРИМИ БАЖАННЯМИ

Президентові й Управі Світової Федерації Українських Лікарських Товариств, Голові та Центральній Управі УЛТПА, всім Членам і Членкиням УЛТПА та їх Родинам в стейті Іллиной, нашим хворим Колеґам, як бувшому Голові Відділу та іншим скорого видужання і бажаємо

ВСІМ РАДІСНИХ СВЯТ та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

За Управу:

Д-р Роман Оришкевич, *голова* — **Д-р Володимир Бродич**, *секретар*

З РОЖДЕСТВОМ ХРИСТОВИМ
і НОВИМ РОКОМ

найкращі побажання Блаженнішому Патріярхові о. Йосифові, Високопреосвященнішому Владиці Мстиславові, Ієрархам і Духовенству Українських Церков, Начальному Пластунові, Головній Пластовій Раді і Булаві, Крайовій Пластовій Раді і Старшині, Членам Пластприяту, Дирекції Пластової Фундації, Батькам Пластової Молоді, всім Пластунам і Пластункам та всьому Українському Громадянству
висловлює

Станична Пластова Старшина в Ню Йорку
Управа Гуртка Пластприяту в Ню Йорку
Управа Пластової Фундації в Ню Йорку

Голова Станиці — **Ірина Куровицька**
Голова Пластприяту — **Ірина Цегельська**
Голова Пластової Фундації — **Павло Дорожинський**

Українська Вільна Академія Наук у США

щиро вітає

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
і
НОВИМ 1979 РОКОМ

Ієрархів Українських Церков, Голів Християнських Об'єднань, Українські Наукові Установи, Українські Організації, Членів Академії і Членів її Фундації, Прихильників Української Вільної Науки і все Українське Громадянство.

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

Управа УВАН у США

УКРАЇНСЬКЕ СВІТОВЕ ОБ'ЄДНАННЯ ГУЦУЛІВ

Христос Родився!

Достойна Гуцульська Громадо!

Коли у Свят-Вечірню годину Ваші думки блукатимуть біля рідних гражд в Країні „Тіней забутих предків", — усвідоміть Собі, що Вашаближча Батьківщина Гуцульщина за словами знаних дослідників Верховини, — ЦЕ ЯВИЩЕ ОДНОРАЗОВЕ І НЕПОВТОРНЕ!

Будьте горді за НЕЇ. — шануйте старовіччину батьків, — кріпіться духом та вірте, що недалекий вже час „Полонинського Ходу" рідними плаями до прадідівських гражд!

Тож в цій мандрівці на рідні груні, словами нашої колядки, віншуємо Гуцульську Громаду на Батьківщині та Гуцулів у Вільному Світі!

Най же Вам буде Біг на дорозі!
Дай Боже!
На переході — на перевозі!
Дай Боже!

За Управу УСОГ
Михайло Бельмега, *голова*

Василина Петришин, *писар* — **Роман Вергун**, *прес. референт*

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
і НОВИМ РОКОМ
щиро вітаємо
Колег-Учителів,
Учнів, Їхніх Батьків
та всіх Приятелів

Українського Музичного Інституту

Христос Родився! Славіте Його!

Президія УМІ

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КООПЕРАТИВА
„САМОПОМІЧ"
у Філядельфії, Па.

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
і
НОВИМ РОКОМ

вітаємо Українське Громадянство м. Філядельфії й околиці, а зокрема Всіх наших Членів.

Дирекція і Урядники

Веселих Свят!

УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНО-ХАРИТАТИВНА СЛУЖБА
кол. Український Червоний Хрест на чужині

з нагоди Різдва Христового та Нового Року шле найщиріші побажання Веселих Свят і Щасливого Нового Року — Високопреосвященнішим Ієрархам і Всечеснішому Духовенству Українських Церков, Українським Науковим Установам, Товариствам, Молодечим Організаціям, Шкільній Молоді, Прихильникам і Добродіям, Нашим Жертводавцям, Збірщикам, Самопомочі враз із Відділами, Жіночій Допомоговій Організації, Головна Управа в Ню Йорку враз із Відділами, Лікарським Товариствам, Українській Пресі, Представництвам, Станицям, Уповноваженим і всьому Членству УМХС та всій Українській Спільноті на чужині і рідному Краю.

Рада і Управа УМХС

РАДІСНИХ СВЯТ
Різдва Христового
та
Щасливого Нового Року
Рідним, Приятелям, Пацієнтам і Знайомим
щиро бажають
д-р Любомир і Оксана Кузьмаки
з донечкою РОКСОЛЯНКОЮ

Веселих Свят
і Щасливого Нового Року!
— *бажають* —
РІДНІ, ТОВАРИШАМ, ЗНАЙОМИМ
І ШАНОВНИМ ПАЦІЄНТАМ
д-р Маркіян і Янка Мігоцькі
з Родиною
Кліфтон, Н. Дж.

Рідним, Приятелям і Знайомим
Веселих Свят
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажають
МАРІЯ і Д-р МИХАЙЛО ЛОГАЗИ
215 Ludden Rd., Syracuse, N.Y. 13219

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ — СЛАВІМ ЙОГО!
З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
Веселих, Благословенних Свят
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!
Рідні, Приятелям і Знайомим
бажають
Інж. ЕВГЕН, ІРИНА МЕЛЬНИКИ
Ню Йорк, Н. Й.

Радісних Свят
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Рідні, Приятелям та Знайомим
бажає
д-р МИКОЛА і АННА БОЯР з родиною

Рідні, Приятелям і Знайомим
щирі побажання
Веселих Свят
та Щасливого Нового Року
— *пересилають* —
д-р Ярослав і Христина Воєвідки

Христос Рождається!

УСІМ, РОДИНІ, ДРУЗЯМ, ЗНАЙОМИМ, ВРАТАМ ПРАВОСЛАВНИМ, ЯКІ ЩИРОЮ, НЕЗРАДЛИВОЮ ДУШЕЮ ВШАНОВУЮТЬ НОВОНАРОДЖЕНЕ БОЖЕ ДИТЯТКО ЗГІДНО З УКРАЇНСЬКИМИ ПРЕДКОВІЧНИМИ ЗВИЧАЯМИ СЕРДЕЧНО ВІТАЮТЬ

д-р Александра і д-р Іван Яроші з Родиною

Веселих Свят
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Рідні, Приятелям і Знайомим
бажає
Д-р ЛЮБОМИР ВОРОХ

Інженер Леонід П. Романюк
вітає всіх Рідних, Друзів і Знайомих
ІЗ РІЗДВЯНИМИ СВЯТАМИ і НОВИМ 1979 РОКОМ!

Веселих Свят Різдва Христового
— та —
Щасливого Нового Року
ВСІМ СВОЇМ КЛІЄНТАМ і ПРИЯТЕЛЯМ
— *бажають* —
адвокат Михайло і Іванна Пізнаки

Христос Рождається!
Рідні, Приятелям і Знайомим
Веселих Свят
і Щасливого Нового Року
бажають
д-р Роман, Лідія і Юліяна Осінчуки

Рідним, Приятелям та Знайомим
Веселих Різдвяних Свят
та Щасливого Нового Року
— *бажає* —
д-р Надія й інж. Ігор Кмети з Родиною

Веселих Свят Різдва Христового
та
Щасливого Нового Року!
Рідні, Приятелям та Знайомим
бажають
Ліда і д-р Роман Смики з Мамою і Синами

Д-р Марія Ярославська
інж. Юрій Огієнко
Щиро вітають всіх Друзів та Знайомих
з Різдвом Христовим
та Новим Роком
(212) 662-5181 (516) 281-3...

Рідні, Друзям та Знайомим
НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ
Веселих Свят
та Щасливого Нового Року
пересилають
д-р Юрій, Віра, Леся і Марта Кушнірі

НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ
з нагоди
Різдва Христового та Нового Року
Рідним, Приятелям і Друзям
— *пересилає* —
д-р Василь Кіналь з Родиною

Веселих Свят
та
Щасливого Нового Року!
РІДНІ, ПРИЯТЕЛЯМ, ЗНАЙОМИМ
та
ШАНОВНИМ ПАЦІЄНТАМ
— *бажає* —
д-р Юліян Гной з Родиною

Веселих Свят Різдва Христового
та
Щасливого Нового Року!
РІДНИМ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
— *бажає* —
д-р Василь Трухлий з Дружиною
Чикаго, Ілл.

Родині і всім Знайомим
з нагоди Різдва Христового
Веселих Свят та Щасливого Нового Року!
— *бажають* —
Д-р ІЛАРІОН і РОМА ЧОЛГАНИ з ДІТЬМИ ЛЯРКОМ, РУТОЮ і КАЛИНОЮ

Радісних Свят Різдва Христового
Щасливого Нового Року!
бажають
д-р Богдан, Леся, Аріядна, Андрій і Діяна Нички

Христос Рождається!
РІДНІ, ПРИЯТЕЛЯМ та ЗНАЙОМИМ
щирі побажання
Веселих Свят
та Щасливого Нового Року!
— *пересилає* —
д-р Юрій Трухлий з Дружиною
Ню Йорк, Н. Й.

РІДНІ, ДРУЗЯМ і ЗНАЙОМИМ
Веселих Свят
Різдва Христового
— та —
Щасливого Нового Року
— бажає —
д-р Борис Филипчак
Пассайк, Н. Дж. — 57 Passaic Ave.

Веселих Свят Різдва Христового
та Щасливого Нового Року
Рідні, Приятелям і Знайомим
— *бажають* —
д-р дентист М. Крижановський з Родиною
Ню Йорк — Кергонксон

З Різдвом Христовим найщиріші побажання
Веселих Свят
та Щасливого Нового Року
РІДНІ і ЗНАЙОМИМ
пересилають
д-р Остап і Зеня Баран з Родиною
Ню Йорк, Н.Й.

Рідні, Приятелям і Знайомим
щирі побажання
Веселих Свят
і
Щасливого Нового Року!
пересилає
д-р Мирон Зарицький

РІДНИМ, ДРУЗЯМ і ЗНАЙОМИМ
Веселих Свят
і Щасливого Нового Року
бажають
д-р Іван і Наталія Макаревич

З РОЖДЕСТВОМ ХРИСТОВИМ
і
НОВИМ РОКОМ
Рідні, Приятелям і Знайомим
здоров'я, щастя та всього добра
бажає
Д-Р ГАЛИНА НОСКОВСЬКА-ГІРНЯК

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
Різдва Христового
та Щасливого Нового Року
Рідним, Приятелям та Знайомим
бажають
д-р Віталій, Олександра, Олена та Володимир Богданів

Веселих Свят Різдва Христового
та
Щасливого Нового Року!
Рідні, Друзям і Знайомим
бажають
д-р Володимир і Марія Віршуки з Родиною
Тайтусвілл, Н. Дж.

НАЙКРАЩІ ПОБАЖАННЯ З НАГОДИ
Свят Різдва Христового
і
Нового Року
Родині, Приятелям і Знайомим
пересилає
д-р Мирослав Бих з Родиною

Веселих Свят Різдва Христового
та Щасливого Нового Року
Рідним, Приятелям та Знайомим
бажають
д-р Богдан і Марія Макарушки
Бруклин, Н.Й.

З Різдвом Христовим
та Новим Роком
НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ
РІДНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
пересилають
д-р Климентій та Ольга Стефанія Рогозинські
д-р Юрій Срібний

Веселих Свят Різдва Христового
та Щасливого Нового Року
Рідні і Знайомим
бажає
д-р Олекса Лятишевський з Родиною

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
Веселих Свят
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Родині на Батьківщині, Приятелям та Знайомим
бажають
Д-р БОГДАН і МАРІЯ БАБІЙ

Веселих Свят
і
Щасливого Нового Року!
Рідні, Приятелям, Клієнтам
бажають
власники „КРИМУ" і „ТАМАРИ"
Вайлдвуд, Н. Дж.
Д-р Ярослав і Стефанія Бернадини
104 E. Aster Rd., Wildwood Crest, N.J. 08260

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
і з НОВИМ РОКОМ
всім Знайомим і Приятелям
всього найкращого бажає
ДАРІЯ СТЕПАНЯК

З НАГОДИ РІЗДВА ХРИСТОВОГО й НОВОГО РОКУ
— щасливого життя, здоров'я та Божого благословення — Рідним, Приятелям, Знайомим та ВСІМ Покупцям „ГОВЕРЛІ" — бажає
Д-р М. Сидор Чарторийський з Родиною
Ню Йорк

Веселих Свят
та Щасливого Нового Року
РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ, ЗНАЙОМИМ
та ВИСОКОПОВАЖАНИМ
і ДОРОГИМ ГОСТЯМ
ОРХІДЕІ
145 2-га Евню
Ню Йорк
бажає
Марія Підгородецька

Веселих Свят Різдва Христового
і Щасливого Нового Року!
Рідним, Приятелям і Знайомим
бажають
Ярема, Варка і Яремко Бачинські
Ню Йорк
і мама Анна Бачинська
Монтреаль

РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
пересилаємо наші
НАЙСЕРДЕЧНІШІ РІЗДВЯНІ
і НОВОРІЧНІ ПОБАЖАННЯ
ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!
Лідія, Оксана, Леонтій, Любомир, Марчик і Павлик Крушельницькі
Ню Йорк — Трой — Огайо

Веселих Свят
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Родині, Приятелям і Знайомим
бажають
ПЕТРО і ЛІДІЯ ЯЦИНИЧ з Дітьми

Веселих Свят
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!
Родині, Приятелям і Знайомим
бажають
ЕВСТАХІЯ і СТЕПАН ШУГАНИ

Христос Рождається!
ВЕСЕЛИХ СВЯТ і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Дорогим Гостям, Приятелям і Родині
бажає
д-р Роман і Зузанна Сапович
ВІЛЛЯ „ЛІДІЯ" — Морський Ресорт
L I D I A
APARTMENT and ROOMS
128 E. Crocus Rd., Wildwood Crest, N.J. 08260
Phone: (Area 609) 522-3348

Всім своїм Приятелям, Знайомим
і Дорогій Родині
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажають
Інж. ВАСИЛЬ і СТЕФА ПОЛЕГЕНЬКІ з Дітьми
Джерзі Сіті, Н. Дж.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Родині, Друзям та Знайомим засилають
Анатоль і Марія, Богдан, Лідія і Данило Домарацькі
Спрінгфілд, Н. Дж.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
Веселих Свят Різдва Христового
і Щасливого Нового Року!
бажає
Павло П. Полиняк
Кейтонсвіл, Мд.

РІДНИМ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажають
НІНА і ПЕТРО ПИСЕЦЬКІ

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!
РІДНІ, ДРУЗЯМ і ЗНАЙОМИМ
бажає
ОЛЬГА КОБЗЯР з РОДИНОЮ
XENIA, Hunter, N.Y. (518) 263-4700

РІДНІ, ПРИЯТЕЛЯМ, ГОСТЯМ ВАКАЦІЙНОЇ ОСЕЛІ ТА ЗНАЙОМИМ ВЕСЕЛИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажають
НИКИФОРЯКИ

Родині, Приятелям і Знайомим
найсердечніші побажання
Веселих Свят Різдва Христового,
Щасливого Нового Року
та сповнення всіх мрій
бажають
Марія, Богдан і Роксоляна Робаки

РІДНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
безжурних
СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ 1978
бажають
ГРИГОРІЙ і ТЕРЕСА БОЖИК

РАДІСНИХ СВЯТ
РОЖДЕСТВА ХРИСТОВОГО
Рідним, Приятелям і Покупцям
щиро бажають
Ярослав і Марія Гречка
власники Фірми
OEHLER HARDWARE
338 W. Girard Ave. Philadelphia, Pa. 19123
WA 5-2731

Веселих Свят
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Рідні, Друзям та Знайомим
бажають
ВАСИЛЬ, БОГУСЛАВА і ОЛЕНКА ГНАТІВ

З Різдвом Святим і Новим Роком
найщиріші побажання
ВЕСЕЛИХ і ЩАСЛИВИХ СВЯТ
нашим Рідним, Приятелям і Знайомим
складають
Квітка, Катя, Юрко і Марчик Стецюки
Марія Підгородецька

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Родині, Друзям і Приятелям
по обох боках океану
бажають
Ліда і Ігор Длябоги зі сином Адріяном

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Рідним, Друзям і Знайомим — бажає
Євген Федоренко з родиною

РОДИЧАМ і ПРИЯТЕЛЯМ
З ДНЕМ РІЗДВА ХРИСТОВОГО і НОВОГО РОКУ
БАЖАЮТЬ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ і ВСЬОГО НАЙКРАЩОГО
ІРИНА й ІВАН ЖУКОВСЬКІ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Родині, Приятелям і Знайомим — бажають
Осип і Марія Мороз
зі синами Андрієм і Мироном

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
Рідні, Приятелям і Знайомим
ВЕСЕЛИХ СВЯТ та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!
бажають —
Володимир і Олена Гентіші

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ —
сердечний привіт пересилаю:
Родині, Друзям та Знайомим —
Петро Ямняк
ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ! СЛАВІТЕ!

ВЕСЕЛИХ СВЯТ та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!
бажають всім Друзям та Знайомим
Анна та Антон Качала
з Фльориди

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
Найщиріші побажання Веселих Свят
РІЗДВА ХРИСТОВОГО і ЩАСЛИВОГО
НОВОГО РОКУ
Рідні, Приятелям і Знайомим пересилають
ЛЮІЗА і Д-р МИРОН САТУРСЬКІ
Newcomerstown, Ohio

ХРИСТОС РОДИВСЯ!
З Різдвом Христовим і Новим Роком пересилаємо
Дорогій Родині і Приятелям щирі побажання
всього добра
АННА НИКИФОРЯК
СТЕФАНІЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Родині, Приятелям і Знайомим — бажає
Родина Онуляк

Святочні побажання
РІЗДВА ХРИСТОВОГО і НОВОГО РОКУ
для Рідні, Приятелів і Знайомих
засилає
Ярослав Колянківський
Монтреаль, Канада

НАЙКРАЩІ ПОБАЖАННЯ ЗІ СВЯТАМИ і
БАГАТО ЩАСТЯ в НОВОМУ РОЦІ
— пересилає —
ЮЛІЯН РЕВАН

З нагоди
Різдва Христового і Нового Року
Рідним, Знайомим і Приятелям
ЩАСЛИВИХ і РАДІСНИХ СВЯТ
бажають
Ігор, Наталка, Андрій, Меляся і Маркіян Соневицькі
і Ольга Соневицька

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ і НОВИМ РОКОМ
щиро вітаємо всіх наших ВШановних Гостей, Симпатиків і Приятелів, і сердечно дякуємо їм за їхню прихильність, вирозумілість, за підтримку та відвідування нашої Оселі.
ВСІМ ПРАЦІВНИКАМ СОЮЗІВКИ, ЧЛЕНАМ І УРЯДНИКАМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, БАЖАЄМО УСЬОГО ДОБРА, ЩАСТЯ, ЗДОРОВ'Я ТА НАЙКРАЩИХ УСПІХІВ У НОВОМУ РОЦІ.
ХРИСТОС РОДИВСЯ!
За Управу Союзівки: ВОЛОДИМИР КВАС

TO ALL OUR GUESTS AND FRIENDS WHO PATRONIZE OUR ESTATE AND TO ALL EMPLOYEES AND TO ALL MEMBERS AND OFFICERS OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION WE EXTEND
BEST WISHES FOR
A JOYOUS CHRISTMAS
A HAPPY NEW YEAR!
SOYUZIVKA
WALTER KWAS, Manager

ХРИСТОС! РОЖДАЄТЬСЯ!

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ РОКОМ
— вітаємо —
Родину — Приятелів — Знайомих
по обидвох боках Океану
Ярослава, Зенон і Христя та мама Евстахія
СНИЛИКИ

Родині, Друзям, Побратимам і Приятелям бажаємо
ВЕСЕЛИХ СВЯТ та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!
НАТАЛКА і ПЕТРО ВОЙНОВСЬКІ

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ, з НОВИМ РОКОМ та спасенним СВЯТИМ ЙОРДАНОМ благослови святий Боже моїх Рідних, Друзів, Приятелів й Знайомих всім добром.
ЮШКЕВИЧ РОМАН

ВЕСЕЛИХ СВЯТ, ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ — Рідні, Приятелям і Знайомим бажає
ПРІСЯ ВИТВИЦЬКА

Рідним, Приятелям і Виконавцям моїх музичних творів:
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВЯНИХ і МИСТЕЦЬКИХ УСПІХІВ в НОВОМУ РОЦІ бажає
Проф. РОМАН БОРОДІЄВИЧ
135 Alburger Ave.
Philadelphia, Pa. 19115

Рідні, Приятелям і Знайомим пересилаємо щирі побажання
РАДІСНИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ.
Христос Рождається!
МАРІЯ і ОМЕЛЯН ОМЕЦІНСЬКІ

РАДІСНИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО й ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
щиро бажає Родині, Приятелям і Знайомим
Д. Лисько
ХРИСТОС РОДИВСЯ! СЛАВІМ ЙОГО!

Рідні, Приятелям та Знайомим
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ — бажають —
ЗЕНЯ і ІВАН БУНДЗЯКИ
з синами АЛЕКСАНДРОМ і ІЗИДОРОМ
та КАРОЛИНА ЛАВРИШКО

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ і НОВИМ РОКОМ вітаю всіх Лежайщан, Приятелів і Знайомих, і бажаю їм всього найкращого, а передовсім доброго здоров'я.
Роман Кишакевич

Замість поодиноких святочних побажань, складаємо на потреби родин ПЛЮЩІВ і СВІТЛИЧНИХ по 25.00 дол. а Рідним і Знайомим бажаємо цією дорогою
Веселих Свят Різдва Христового та Щасливого Нового Року!
Б. Ю. Вертипорохи

ВЕСЕЛИХ СВЯТ і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
всім Членам УАЖДО, Родині, Приятелям бажає
Ольга Томашівська
Замість святочних карток, складаю 10.00 дол. на збірку під гаслом „Діти Дітям".

ВЕСЕЛИХ СВЯТ і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Рідні, Приятелям, Знайомим і всім Пластунам бажають
Віра Мицьо з сином Борисом і мамою Е. Українською

З НАГОДИ
Свят Різдва Христового і Нового Року
Рідним, Приятелям і Знайомим сердечні бажання
— пересилають —
Михайло, Ірина і Ігор Морози
76 Coursen Pl., Staten Island, N.Y. 10304 (212) 981-5384

Веселих Свят і Щасливого Нового Року!
Родині, Приятелям і Знайомим
— пересилає —
Ярослав Березовський
З РОДИНОЮ

Веселих Свят і Щасливого Нового Року
Родині, Приятелям і Знайомим бажають
Любов М., Мирослав і Нестор Роговські

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
Мгр докторант УВУ ВАСИЛЬ та ОЛЕКСАНДРА ПАКУЛЯКИ з Міннеаполісу
з РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ та НОВИМ РОКОМ поздоровляють всіх Приятелів, Професорів УВУ та Рідню в Україні.
Наша нова адреса:
W. Pakulak, 3717 — 41st Avenue So.
Minneapolis, Minn. 55406 U.S.A.

ТОВАРИСЬКИЙ КЛЮБ „РОЗВАГА"
Українського Села в Глен Спей, Н. Й.
щиро вітає всіх Членів і Гостей старим традиційним привітом
ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
Бажає всім Веселих Свят ща Щасливого Нового Року!
За Управу:
Петро Мельник *голова* — **Євгенія Боднар** *кореcп. секретарка*

ВЕСЕЛИХ СВЯТ та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!
усій Родині, Знайомим та всім Членам Відділу 200 в Озон Парку, які святкують за старим календарем Різдво Христове і Новий Рік
бажає доброго здоров'я, щастя та всього добра
Іван Пригода з Родиною в Озон Парку
Секретар Відд. 200 в Озон Парку
ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

З Празником РІЗДВА ХРИСТОВОГО та з НОВИМ РОКОМ
усім Рідним, Друзям і Знайомим Зоряних Свят у намісті з коляд та всього Найкращого і Найсвітлішого щиросердечно бажають
Ніна і Роман Мрици
з мамою — Марією Мудрик
і з дітьми

Вітаю Братчиків Св. Симона з НОВИМ РОКОМ!
Запитую Вас мої дорогі, чи не могли б Ви посилати Ваших синів до військових шкіл нашого оточення?
Дійсний ОПІР Москві без участи військових фахівців — НЕ МОЖЛИВИЙ!
Ваш старий Дід Петро!

Веселих Свят!

ВЕСЕЛИХ СВЯТ та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Родині, Знайомим бажають
ТЕОДОР і СТЕФАНІЯ ЛЕШКО
зі сином ЯРОСЛАВОМ, синовою АЛЛОЮ і внучкою АДРІЯНОЮ

Веселих і Щасливих Свят РІЗДВА ХРИСТОВОГО та НОВОГО РОКУ
Родині, Приятелям і Знайомим бажають
ЗЕНОН, ОЛЬГА і МАМА МАШТАЛЕРІ з Ню Йорку

ГОДИНА УКРАЇНСЬКИХ МЕЛОДІЙ
РАДІОТЕЛЕПЕРЕДАЧА РОМАНА МАРИНОВИЧА
оцим пересилає Всім щиросердечні побажання
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

та запрошує:

1. Оглядати Різдвяні телевізійні передачі з русла 68 і 60, WTVG в Ню Йорку в п'ятницю, 5-го січня 1979 р. о год. 6:30 веч і в суботу, 6-го січня год. 5-та веч.
2. Слухайте українські Різдвяні Радіопередачі з радіовисильні WHBI-FM 105.9 в суботу, 6 січня, год. 9-та рано і на **РІЗДВО ХРИСТОВЕ 7-го січня год. 8:30 ранку.**
3. Взяти участь у телевізійній **ТРАДИЦІЙНІЙ МАЛАНЦІ** в Holiday Inn of Somerville, N.J. Шлях 22, **в СУБОТУ, 13-го СІЧНЯ, год. 9-ій веч. при звуках популярної оркестри „КАРПАТСЬКІ ГОРИ".**

ХРИСТОС РОДИВСЯ — СЛАВІТЬ ЙОГО!
РОМАН МАРИНОВИЧ
керівник
Ukrainian Melody Hour
PO Box 2257
Washington, DC. 20013
Тел.: (202) 832-2887

ІЗ РІЗДВЯНОГО АРХИПАСТИРСЬКОГО ПОСЛАННЯ

ІЄРАРХІЇ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ ВІДРОДЖЕНОЇ В 1921 Р.

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

В цю різдвяну ніч, як і раніше, в Святих Божих Православних храмах пролунає радісна ангельська пісня: „Слава на небі Богу, на землі мир, між людьми благовоління".

Мир Христів це спокій душі і серця, це любов і смиренність, вдячність і милосердя, щирість і справедливість, братерство, побожність, взаємопошана і розсудливість.

Наземний мир, утримуваний теперішніми миротворцями, завжди кінчається братоубивчими війнами і за їхніми лозунгами „мір во всем міре" криються нові жахливі війни і підневільне життя. Такі миротворці всіх мастей стараються Церкву пристосувати до підневільного життя і нею заслонити перед вільним світом свої злочинні дії.

Мир і спокій на землі, який утримується людьми є перемінним і залежить від сили того чи іншого миротворця. Життя на землі під опікою наземних миротворців переповнене неправдою, поневоленням, розпустою, зрадою, підступом і масовим знищенням цілий націй. Тому до такого життя Церква не може бути пристосована, а до творців такого пристосування будуть застосовані слова пророка: „Нечистивим немає миру", каже Господь. /Ісая, 48, 27/...

З цим великим святом МИРУ і ЛЮБОВИ вітаємо увесь український народ на Рідних Землях і на чужині перебуваючий.

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

Смиренний ГРИГОРІЙ
Четвертий Митрополит Київський і всієї України

Смиренний ВАРЛААМ
Архиєпископ.

Дано в м. Чікаго в Свято-Покровському Соборі січня 6 дня 1979 р. Б.

ПРОСТА І НЕЗАПЛУТАНА ДОРОГА

А на землі мир. Луки 2: 14.

Це є час празника Христового Рождества і в такий час слово „мир" не сходить з уст державних мужів, церковних достойників, воно видніє в передовицях газет і магазинів, воно скобоче серця мільйонів людей. Але жорстока перед і післяпразнична дійсність говорить щось друге. Вона зводить до вартости нуля всі заяви, статті і гасла про мир.

Бувший американський секретар стану Кіссінджер так звітував одного разу про хід переговорів про мир з Північним В'єтнамом: „Одного дня здавалось, що мир можна вже досягнути рукою; слідуючого дня атмосфера миру кудись щезла із залі нарад." Це є вірний образ ситуації миру в світі.

Для чого воно так є? Дехто думає, що головну вину за це несе комунізм, або тільки деякі державні мужі. Цього заперечити не можна, але не можна також забути про це, що війни були також, коли комунізму ще не було, коли другі люди кермували державами і був час, коли голови церков організували воєнні походи. Історія не занотувала ні одного століття без збройних конфліктів.

Питаєте, для чого воно так є? Погляньте на наш світ очима віруючого, завважте розріст безбожного комунізму, зміряйте відданість і посвячення Богові, перевірте вплив релігійного формалізму, чи атеїстичного християнізму і ви згодитеся з пророком який перестерігав:

„Для безбожних спокою немає, говорить Господь". Ісая 57: 21.

Невже ж немає жодної надії на мир? Порожні миролюбні фрази миру не принесуть, навіть повне розброєння його не запевнить. Але в Святому Письмі міститься натяк про певну і незаплутану дорогу до миру: „Коли можливо, оскільки це від вас залежить, будьте з усіма людьми в мирі". Римлянам 12: 17.

Ці багатозначучі слова знімають відповідальність за мир з плечей Брежнєва і кладуть її на Ваші скромні плечі. Вони усувають слово „мир" із задушливої атмосфери кабінетних переговорів про мир і переносять його в круг Вашої родини, Вашого сусідства, Вашого місця праці, чи Вашого клюбу. Ваш малий світик переміниться в світ миру, коли Ви ні на мить не затратити візії поради Ісуса Христа:

Блаженні миротворці, бо вони синами Божими назвуться" Мат. 5:9.

INFORMATION SERVICE of UKRAINIAN ADVENTISTS
227 WEST 46th STREET, NEW YORK, N.Y. 10036

Управа Дому СУМА в Йонкерсі, Н. Й.
запрошує Молодь і Старших Йонкерсу й околиці на

ТРАДИЦІЙНУ МАЛАНКУ

в суботу, 13-го січня 1979 р., початок забави о год. 9-ій веч.
Грає оркестра **ОЄО — О. Головацького** 301 Palisade Ave., Yonkers, N.Y.
Столики просимо замовляти особисто або телефонічно в п. В. Козіцького (914) 476-6781

ІЗ РІЗДВЯНОГО АРХИПАСТИРСЬКОГО ПОСЛАННЯ

ЕКУМЕНІЧНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В АМЕРИЦІ

...Червоним бенкетом зустрів цар Ірод народжене Дитятко, Христа, Спасителя душ наших!...

Тяжкі переживання і великі смути були і в нашого народу; вони закликають нас вступити на шлях єдности і великого розуму, з почуттям обов'язку і відповідальности. Історичні смути тривали в нас не роки, а століття. І вони будять нас і остерігають перед „добрими сусідами" які захопивши наші українські землі не хотять вступитися, а придумують всякі способи, щоб зґладити нас. Ці „добрі сусіди" знищили Церкву нашу, замордували понад 8 тисяч отців Церкви, митрополитів, єпископів та священиків учасників Київського Собору з 1921 року. А коли Ірод наших днів вправся по містах він пішов на села і виморив нечуваним голодом не тисячі, а сім мільйонів батьків, матерів та дітей а 2 мільйони розвіз по тюрмах і таборах, як „шкідливий елемент"...

Стоїмо перед празником Різдва Христового, коли св. Євангелія нагадує нам про Ірода, що наказав убити 14 тисяч дітей, шукаючи між ними Господа нашого Ісуса Христа. Голосно плакала Рахиль за дітьми своїми, а її ридання рознеслось по всіх країнах світу. Немає нині й одної країни, яка не знала б про страшну різню невинних дітей. Але много голосніше ридає наша Рахиль, - Страдниця-Україна за мучениками голодової смерти і дітей рідної Церкви. Переказуймо про цю жорстокість голодового царя усюди і рознесім її плач по всій вселенній. Вбито тисячі дітей за Христа, але не вбито народженої Правди, яка могутнім голосом заговорила до світу, вказуючи всім народам дорогу до кращого життя.

Відкриймо всяку неправду, якою вороги хотять нас поділити і зґладити з цього світу. Ми ніколи не грабили і не поневолювали інші народи і будемо до останнього віддиху боронити несплямлене ім'я наше, ім'я Господом даної нам землі.

Нехай ніодного не забракне в обороні Великої Правди, щоб спільними силами розповісти її по всьому світі і обтерти сльози заплаканої Рахилі наших часів! Нехай Рахиль Різдва Христового завжди пригадує нам про наш священий обов'язок не забувати голосіння нашої рідної Землі. Віруймо, що, коли з народженою Правдою Господньою народилось нове життя, так і на землях переслідуваних народів заблисне воля.

Для всіх Вас і Ваших Рідних, які чистим серцем відчуваєте плач Рахилі, сердечні побажання радісних свят Різдва Христового.

Ваш в Новонародженім Господі Ісусі Христі,
† Андрей, Єпископ

РІЗДВЯНЕ ЗВЕРНЕННЯ

(Закінчення зі стор. 1)

нас і з нами. На темному ще небосхилі видніє вже ранішнє світло. Першими добачили його чесні й нелукаві душею, що стали відважними ісповідниками й оборонцями Правди Христової на землі. Число їх в українському народі наростає з дня на день. Прямують вони до всеукраїнського Великодня почерез в'язниці, концтабори і катівні. Ті, що впали у боротьбі, викликують із народної гущі своїх послідовників, які далі несуть смолоскип до волі й визволення. Знає про це вже і вільний світ, знаємо про це і ми — ваші брати і сестри, що перебуваємо поза межами країни сліз і болю.

Знаємо також, що ненажерлива у своїх стремліннях до панування над іншими народами Москва поспішає довершити найбільший злочин: — довести до зникнення національних прикмет поневолених нею народів, а носіїв національних ідеалів змусити до могильної мовчанки. Поспішає, бо свідома, що час кари за довершені нею злодіяння вже недалекий.

Та найважчий удар скерувала Москва на нашу націю, щоб зломити силу спротиву українського народу, який у цьому столітті став чільним оборонцем національних і соціяльних прав своїх і інших народів. Москва рахує, що зломивши силу спротиву нашого народу, вона стримає наростання спротиву в інших, підярмлених їй народів. Саме тому Україна зазнає найбільш жорстоких знущань, спрямованих передусім на поховання в московському морі скарбів української культури та зникнення української мови. До того моря Москва скеровує й біг українських річок, щоб щедро даровані Всевишнім нашому народові скарби української землі пішли на пожиток російській, тепер червоній імперії.

Проте, не зважаючи на все, Москві не під силу пограбувати все дощенту, зокрема ті права і привілеї, що ними Господь обдарував людину і народи. Боже Провидіння справило, що кожний з поневолених Москвою народів має у вільному світі своїх посланців — патріотів, які не тільки дбають про переховування національних скарбів своїх народів, але й наполегливо працюють над їх множенням. Об'єднані спільною недолею, провідники тих народів працюють в об'єднанні, а з ними і провідники нашого народу поза Батьківщиною. Знайте й ви про це!

Минуло вже тридцять років, як маю щастя щорічно вітати вас зі Святом Різдва Христового. З цьогорічної нагоди знову запевнюю вас, що даровану нам Всевишнім свободу ми розуміємо водночас, як Його владний наказ: — не змарнувати національних скарбів, що ми їх винесли з Батьківщини, зокрема ж скарбу понад скарби — Церкву прадідів, дідів і батьків наших, Українську Православну Церкву. Саме тому, на місце зруйнованих і збезчещених Храмів Божих в Україні, ми поставили в різних країнах світу сотки нових церков, серед них і величних, що нагадують нам стародавні святині України. Збудований нами у Бавнд Бруку в ЗСА релігійно-культурний центр збагачується постійно в нові інституції. Поза величавою Церквою-Пам'ятником, збудованою на молитовний спомин страдників і мучеників українських та жертв Голоду 1933 року, Св. Софійською Духовною семінарією, друкарнями, музеєм, архівом і книгосховищем, в яких переховуємо пам'ятки національної і релігійної культури нашого народу, що сягають своїм віком у XI-XIII століття, саме тепер закінчуємо будову Дому Української Культури, який будуємо для відзначення 1000-ліття Хрещення України й існування нашої Церкви. Все це дар любови наших побожних людей улюбленій ними Україні, все це їхня десятина на Боже, виділена не раз із дуже скромного заробітку.

Прийміть же, наші рідні і далекі, ці вісткй, як наш скромний дарунок з нагоди цьогорічного Різдва та знайте, що душею і серцем ми постійно з усіма вами.

Христос народився — славмо Його!

Ваш у Христі
Мстислав

Різдво 1979 р. Б.

Кадети Американської...

(Закінчення зі стор. 1)

„суперінтендентом" (головою) Академії. У півгодинній розмові відбулася виміна думок між вищими старшинами на різні теми. Виявилося, що ген. Ґудпастер під час своєї служби в Европі стрічав совєтських генералів, між якими був один, що його ген. Григоренко знав особисто.

Ген. Григоренко зустрівся також з ген. Джон Бард, командантом кадетів, який привітав його та запросив приїхати в місяці червні ц. р. на велику параду з нагоди закінчення шкільного року в Академії.

Після тих відвідин, ген. Григоренка запрошено до великої імпозантної їдальні. Він і його перекладач були запрошені на бальконі, котрий призначений для членів факультету, де засіло біля 20 осіб, включно з двома українськими кадетами.

У призначеному часі відкрилися великі двері в кожному з шести крил їдальні, через які влилося море молодих людей займаючи свої місця при столах. Коли всі кадети — 4,200 — посідали, кадет-генерал підійшов до мікрофону та представив ген. Григоренка зібраним кадетам. Вставши з місць, як один муж, кадети привітали генерала бурхливими оплесками, що викликали сльози в його очах.

Зустріч з кадетами українського походження

Після обіду та перед доповіддю ген. Григоренко зустрівся з кадетами українського походження. Крім кадета Федуна, були ще кадети Маркіян Паславський, Григорій Перхач, Тарас Кучман, Михайло Рестий, Зенон Вацлавів та Григорій Петро Цюра; останній є вже американець третьої української генерації. Майже всі вони говорять поправно українською мовою та є вповні поінформовані про теперішнє положення в Україні.

Перед своєю доповіддю ген. Григоренко зустрів третього американського генерала, а саме ген. Фредріка Смита, який очолює науково-академічний штаб в Академії.

Промовляючи по-українськи, ген. Григоренко говорив про свої переживання на початку німецько-большевицької війни в 1941 р. Він гостро критикував совєтський генеральний штаб за повну неприготованість совєтської армії проти несподіваного удару, бо Сталін ніяк не вірив в те, що німці можуть напасти на СССР. Він також критикував нещадно німців за це, що вони прогайнували великі можливості, відмовившись підтримати народи окупованих країн, як прим. українців, білорусинів, балтійців, і т. п.

Ген. Григоренко також говорив про сучасні рухи спротиву в СССР та страшні репресії зі сторони совєтського уряду. Він закликав народи вільного світу до підтримки та зрозуміння для поневолених народів, яких він назвав „правдивими союзниками Америки".

Після доповіді, яку переривали кількакратно оплесками, були численні запити від старшин та студентів-кадетів, між ними кадетів українського походження. Деякі питання викликували довші відповіді ген. Григоренка, вони відносилися до різних проблем відносно совєтської армії, її боєздатности, проводу та льояльности та до питання людських прав.

Відповідаючи на запитання кадета українського походження про силу українського правозахисного руху, ген. Григоренко відповів:

„В Росії КҐБ арештує деяких інтелектуалів за їх критику режиму. Але в Україні там були три хвилі масових арештів і число арештованих доходило до соток і тисяч. Українських культурних діячів арештують за оборону людських прав, прав української мови і т. п. Ці люди — цвіт української нації. В будь якому народі вони були б гордощами народу та займали б визначні позиції в уряді".

Він вичислив щонайменше двадцять прізвищ українських політичних в'язнів, яких засуджено на довгі роки ув'язнення, хоч вони не поповнили жадного злочину проти совєтської держави.

По закінченні доповіді ген. Григоренка нагороджено бурхливими оплесками.

Кадети оплесками подякували д-рові Душникові за його рівночасний переклад доповіді ген. Григоренка.

Майор Коб, який був модератором під час доповіді та який говорить по-російськи, перед доповіддю поінформував присутніх про ген. Григоренка та його акцію проти нищення прав людини совєтським урядом.

Доповідь перед учительським збором

В середу, 20-го грудня 1978 р. ген. Григоренко промовляв до біля 40 членів учительського збору Академії. Він говорив про справи, які мають спеціяльне значення для учительського збору. Більшість з них є спеціялістами у совєтознавчих справах і їх питання були специфічного і технічного характеру.

„Ди Нюбурґ Івнінґ Нюз" з 28-го грудня 1978р. помістив довше звідомлення про виступ ген. Григоренка.

Кілька днів після його виступу, Майор Коб телефонував д-рові Душникові, що виступ ген. Григоренка був широко обговорюваний кадетами й загальна їх опінія була та, що його доповідь була одною з найкращих доповідей виголошених за останніх кілька років.

НЕЗВИЧАЙНЕ РІЗДВО...

(Закінчення зі стор. 2)

А тоді Мар'яна, звернувшись до всіх, стала пояснювати: — Для мене це велике, що сьогодні, саме на Свят Вечір, охристимо Галочку. Я ледве вблагала Женю. Ви не дивуйтеся — він же старшина Червоної армії, якщо б його приловили на цьому — було б нам усім лихо, а найбільше йому... Але моя мати, коли ми виїздили з дому, мене благала: „Коли приїдете туди — в будь-якому селі охристіть Галочку, хай вона йде в життя по-Божому"... Я приобіцяла. І від того часу ця думка мене не покидала. Я знала, що мушу вволити її волю і надто, що її правда. А в нас вона єдина і добра така та любить нас дуже. — А потім сполохано додала: — Але ви нас не зрадите, не скажете нікому, навіть вашим найближчим. Знаю, що Галочці можу вірити, вона вміє держати таємницю, бо я аж сьогодні довідалась про янгола, що у своїй скрині заховала його бабуня...

І так того вечора Галочка стала моєю похресницею. Я завжди бачитиму, немов на картині — Євгена і Мар'яну, блідих від хвилювання і водночасно щасливих, і Галочку, коли обійняла я її, щоб стала їй хресною матір'ю. Я завжди бачитиму її широко розкриті очі й урочистість, яка торкнулась її обличчя, коли мій вуйко зробив на чолі знак хреста. І як сьогодні — передо мною Галочки рука, що в хвилині хрищення горнула до себе святвечірнього янгола, що мав для неї більше значення як для усіх дітей у вільному світі, що кожного дня можуть його бачити хоча б на візерунку.

Зараз після цього, вони, швидко попрощавшись, відійшли. А мені ще й сьогодні ввижається усмішка янгола, що прийшов з гілки у долоні Галочки і усмішка її самої — вони такі однакові...

Ніхто пізніше вже про них не згадував. Але спати ми якось ще не могли. Запряжено в залубні коні і одні за одними ми, може з десять пар саней, колядуючи, погналися дорогою, по розіскреному снігу — навпереймн вітру, навперейми один одному й наперекір зловісному злу, яка причаєно готовилось пустошити наші родини. Але тривога немов відходила оподаль, бо думки нас усіх заквітчував, яснів спогад про наших різдвяних гостей і про їхню бабуню, бажання якої сповнилися на саме Різдво, керноване Чиєюсь Всесильною Рукою.

Раптово у спокійну, ідилічну красу різдвяної ночі ввірвалась пронизлива, нахабна мелодія червоноармійської гармошки. Ми стрепенувшись, завернули коні додому.

\# \#
\#

Передо мною світлина Галочки. Коли зроблено цю фотографію, їй могло бути біля тридцять років. І все тут на ній білої барви — і довга сукня, біля шиї оздоблена трояндою, і рукавички, і капелюх, обведений барвистою стрічкою. Не знаю, з якої нагоди ця світлина зроблена, але виглядає, начебто Галочка кудись вибиралась, або що вона тоді обходила якесь свято. З другого боку фотографії — її рукою підпис: На пам'ять дорогенькій мамі — Любі — похресниця. Львів, 9-го серпня 1958.

Галочки вже немає, вона померла. В одному з листів вона писала: „Мене звільнено з праці. Я дуже голодна. Ходила в поле, може там принаймі знайду... бараболяного жука". Надто виснажена, вона не видержала довгої недуги... Її батька Євгена, вже також немає. Згинув у північних снігах Московії у бою з „фашистами", — про те писала пізніше Мар'яна, яка залишилась одним-одна в Україні.

• •
•

А в мене, скільки це не пройшло б років, рік-річно, завжди на святвечірньому столі буде окреме накриття для цих незвичайних різдвяних гостей, які ділились зі мною просфорою на Свят-Вечір у січні у 1939 році.

З глибоким смутком повідомляємо Рідних і Знайомих, що дня 3-го січня 1979 р. відійшов у Вічність наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

ЛЕОНТІЙ БІРОНТ

учасник Українських Визвольних Змагань

ПОХОРОН відбувся в суботу, 6-го січня 1979 р. з православної катедри св. Володимира у Філядельфії, Па. на український цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина — ГАЛИНА
син — БОГДАН
невістка — ІВАНКА
внуки — АНДРІЙКО і МИХАЙЛО

СПУДЕЙСЬКИЙ СВЯТ-ВЕЧІР

(Закінчення зі стор. 2)

саки. А інфіми не хотіли, що це той самий суворий Сарвил!

Але прийшов найважливіший момент. Один піїт прорецитував різдвяну віршу та привітав господаря із Різдвом Христовим. Купець відклонився, а там посипалися у бурсацький міх усякі ласощі. А й стіл у купецькому домі не стояв порожній і бурсаки кружляли мед і шарканицю та закушували рибою, варениками, галушками, бубликами, коржиками, медяниками, аж вуха тріщали. З повним міхом на плечах бурсаки прощали гостинну хату купця співом:

Пастиріє там приспіли,
Бога в плоти гди узріли,
Яко Творця витают,
Честь от серця воздают:
Прийми віру
За офіру
Преблагий Боже.
Болше не може
Пастирь дати
З подлой хати
Кром ягняти.

• • •

Довго в цю ніч гомонів Київ. Скрізь у вікнах київських міщан жеврілн яскравим світлом свічки, всюди дрижали шибки від співу, із кожного дому пробивалися слова рецитованої вірші, скрізь по вулицях лунав веселий сміх бурсацької братії, що пробігала від хати до хати з вертепом і звіздою та завіщала радісну вістку: „Христос рождається!"

І серця всіх сповнялися радістю, щастям і веселощами, бо це „родився Божий Син"...

РІЗДВЯНИЙ ВЕЧІР

(Закінчення зі стор. 2)

Марта, а воно було таке дороге, таке прекрасне у невеличкому дитячому світі. Хоча це було так давно, слід залишити у душі. Вони колись обдарували любов'ю, теплотою, особливою красою. Ніхто, який любив і був люблений, не є самітнім на Різдво. До нього повертається у Різдвяну Ніч колишнє щастя. Любов і добро давніх років є для нього Різдвяним дарунком.

Задумано шепнула ще раз „Христос народився". Здавалося, що у відповідь знайомі голоси промовили: „Славімо Його".